Изпълнителна агенция „Одит на средствата от Европейския съюз”

Код на ангажимента	

КОНТРОЛЕН ЛИСТ
за проверка на обществени поръчки, възложени след договаряне без предварително обявление по реда на Закона за обществените поръчки

АКТУАЛЕН КЪМ ДВ, бр. 11 от 6.02.2024 г.

Цел: да се установи дали обществената поръчка е възложена законосъобразно и дали попадналите в обхвата на нашата работа разходи са засегнати от нередности в областта на обществените поръчки.

ТОЗИ ВИД ПРОЦЕДУРА СЕ ПРИЛАГА САМО ОТ ПУБЛИЧНИ ВЪЗЛОЖИТЕЛИ

1	**Наименование на проверката** *(вкл. вид процедура, обект /доставка, услуга или строителство/, предмет, уникален номер на поръчката, сключен договор /номер, дата, изпълнител, стойност без ДДС)*	**Проверка на договаряне без предварително обявление по ЗОП за ..... /доставка, услуга или строителство/ с предмет „.....”, уникален номер …….. и сключен договор № ..... от .....г. с изпълнител ..... на стойност ..... лв. без ДДС** В обхвата на одита са следните обособени позиции (ако е приложимо): - обособена позиция № …; - обособена позиция № …; Електронно досие на документите на адрес: R:\private\NEW PRIVATE\…
2	**Становище на УО във връзка с проверката на процедурата** *(установени нарушения, определени финансови корекции, номер и дата на акта)***:**	**УО** ***номер и дата на акта***
		Тип нередност **(% ФК)**

		т. … от Насоките/ т. … от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата	
3	**Заключение на Одитния орган в резултат на извършената проверка:**	В резултат на извършените проверки установихме следните нередности:	
		Тип нередност	**Финансово влияние (% ФК)**
		(т. … от Насоките/ т. … от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата)	
4	**Номер в ИСУН и наименование на проекта**		
5	**Бенефициент**		

6	**Възложител:**	
7	**Уникален номер на поръчката в РОП** *(nnnn-yyyy-xxxx)***:**	
8	**Решение за откриване** *(номер, дата и длъжност на лицето, издало решението)***:**	
9	**Прогнозна стойност на поръчката (без ДДС):**	
10	**Акт, с който е приключила процедурата** *(рамково споразумение, договор за общ. поръчка или решение за прекратяване (номер, дата)***:**	
11	**Актове на АОП за изпълнен предварителен контрол за законосъобразност**[1] *(номер, дата на становището на АОП, съответно данни за становището на наблюдателите)***:**	
12	**Доклади от други органи (ЕК, ЕСП, ОЛАФ, СП, АДФИ, вътрешен одит, др.)** *(номер, дата и издател на доклада, свързан с проверяваната процедура)***:**	
13	**Актове на КЗК и ВАС относно действията/ бездействията на възложителя в хода на процедурата (***номер, дата, решения/ определения на КЗК/ВАС по проверяваната процедура)***:**	

[1] В зависимост от времето за възлагане правната уредба е различна.

14	**Актове на КЗК[*] и ВАС по проверяваната процедура, касаещи спорове за наличие на непозволени съглашения против конкуренцията между участниците (***номер, дата, решения/определения на КЗК/ВАС):* При наличие на такива актове моля, анализирайте дали е налице нередността по т. 22 от Насоките/ т. 22 от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата, а именно: Казус 1: Подалите манипулираните оферти участници са действали без каквото и да е съдействие от лице/служител от системата за управление и контрол или възложителя и участник в съглашението е определен за изпълнител; или са подадени оферти само от участници в съглашението. Казус 2: Подалите манипулираните оферти участници са действали с помощта на лице/служител от системата за управление и контрол или възложителя и участник в съглашението е определен за изпълнител.	
15	**Уведомления до КЗК[*] при основателни съмнения за споразумения, решения или съгласувателни практики между участниците по смисъла на чл. 15 от ЗЗК (номер, дата):**	
16	**Актове на административните съдилища и ВАС по нередности, засягащи разходите по проверяваната процедура (***номер, дата, решения/определения на съответния съд, номер на дело, в случай, че не е постановено решение към момента на извършване на проверката***):**	
17	**Адрес на електронната преписка на поръчката** *(публичния профил на поръчката в Централизираната автоматизирана информационна система Електронни обществени поръчки (ЦАИС ЕОП); за поръчките извън ЦАИС ЕОП – адрес на профила на купувача)***:**	
18	**Брой подадени оферти (вкл. за всяка обособена позиция):**	
19	**Брой отстранени участници (вкл. за всяка обособена позиция):**	
20	**Брой оттеглени оферти (вкл. непотвърдена валидност на офертите)/ отказ от сключване на договор за обществена поръчка** *(анализ на възможните причини[*])*	

* Вж. Приложими източници на информация за извършване на анализа – *Известие на ЕК относно инструментите за борба с тайните споразумения при възлагането на обществени поръчки и относно насоките за прилагане на съответното основание за изключване (2021/C 91/01) и Насоките за противодействие срещу тръжните манипулации в процедурите за възлагане на обществени поръчки на КЗК от 19.11.2020 г.*

УКАЗАНИЯ:

В допълнение към изискванията на Наръчника за одит на средствата от ЕС, при използване на този контролен лист се спазват Указания към КЛ за проверка на обществена поръчка, ПР - Отклонения от законодателството по обществени поръчки и следните указания:

I. ЗА ПРОВЕРЯВАЩИЯ ОДИТОР

1. Одиторът събира и прилага в електронно досие на сървъра на ИА ОСЕС посочения по-долу минимум от документи. В досието по съответния одитен ангажимент се създава конкретна папка със съкратено наименование на предмета, възложителя и година на откриване. В папката се съхраняват следните документи:

1) решение за откриване на процедурата (публикувано в РОП),
2) покана за участие,
3) документация за обществената поръчка,
4) актове на АОП по предварителен контрол и/или мониторинг (ако има такива) и становища на наблюдатели при наличие на такива,
5) регистър на участниците (когато офертата или части от нея не са подадени чрез ЦАИС ЕОП),
6) оферта на избрания за изпълнител,
7) протоколи за работата на комисията, доклад от работата на комисията, вкл. оценителни листове и др. подобни (ако има такива),
8) кореспонденция с участниците,
9) решение за определяне на изпълнител,
10) договор за обществена поръчка и сключени допълнителни споразумения (ако има такива),
11) рамково споразумение и договор по него (ако е приложимо),
12) актове на КЗК, ВАС и други съдилища във връзка с процедурата, както и жалбите, във връзка с които са постановени тези актове,
13) доклади от проверки на други органи по процедурата,
14) документи, в подкрепа на установените отклонения.

Изброените документи задължително се събират и прилагат в одиторското досие независимо от това дали е установено отклонение и дали е формулирана констатация. В случай, че одиторът установи отклонение, е длъжен да подкрепи формулираната от него констатация с достатъчни, надеждни и уместни доказателства.
Документите от проведената процедура се свалят от одитора от ЦАИС ЕОП - за поръчки, възложени чрез електронната платформа и от ИСУН 2020 - в останалите случаи. Документите по изпълнението на договора се свалят от ИСУН 2020.
Структурата на електронното досие следва тази на документите в ЦАИС ЕОП. Наименованията на файловете на отделните електронни документи не се променят, освен ако са прекалено дълги или от полученото от системата наименование не е видно за кой документ се отнася.

В конкретните отговори на въпросите за проверка се реферира към страници от файла, съдържащ информацията, въз основата на която одиторът е направил своето заключение.

ВАЖНО!!! При проверката на обществената поръчка одиторът следва указанията към конкретните въпроси за проверка и отчита действащото законодателство към момента на откриване на процедурата, респективно разпоредбите в Преходните и заключителните разпоредби на ЗОП.
2. Задължително се дава отговор в колона „Да/Не/НП”.

3. За документиране на извършената работа се използва таблица № 4, ако е подходящо.

4. В колона „Коментар/Референция“ одиторът **задължително** посочва кратка, точна, ясна и еднозначна **референция** към съответните проверени документи, въз основа на които е даден отговора на въпроса за проверка и е базирано съответното заключение.

Референцията е точна, ясна и еднозначна, когато се отнася до конкретен събран документ и посочва съответните страници и абзаци/точки от него, имащи отношение към заключението на одитора – например „Реф.: стр. 15 от Общи условия и указания.pdf”. Реферирането към страница от прикачения документ се

отнася до конкретната поредна страница от сканираното електронно прикачено приложение, така, както е приложено към въпроса, а не към каквото и да било друго означение в текста на хартиения носител на документа.

5. В случай, че отговорът на въпроса в предходната колона показва **УСТАНОВЕНО ОТКЛОНЕНИЕ,** в колона „Коментари/Референции” се отбелязва, че е съставена констатация в част „Заключение“ на контролния лист.

6. За всички установени отклонения одиторът задължително формулира констатации в част „Заключение“ на контролния лист, всяка от които съдържа:

а) **Приложимата правна норма** (съкратено винаги, когато е възможно) – тя представлява критерият/изискването, спрямо което оценяваме фактите.

б) **Установените относими факти** – те не съответстват на а) и затова представляват **отклонение.**

Одиторът ги излага пълно, кратко, точно и ясно, като взима предвид конкретните указания към съответния въпрос за проверка.

ВНИМАНИЕ! Отклонение има само при несъответствие между установените факти и приложимия критерий за оценка; за отклонението се събират достатъчни, относими и надеждни доказателства, които се прилагат /виж т.1.14) по-горе/ и към които се реферира.

ВНИМАНИЕ! Установените в хода на проверката по т. IV от настоящите указания факти, представляващи индикатори за измама, следва да бъдат документирани в колона „Коментар/ Референция“ от раздел IV от настоящия контролен лист.

в) В случай, че при следващ въпрос за проверка одиторът установи, че вече описани като отклонение факти по предходен въпрос **представляват отклонение и по този въпрос за проверка**, одиторът спазва т. 6а), като цитира съкратено приложимата норма, но не описва т. 6 б) – т.е. установените факти не се излагат повторно, а одиторът препраща към съответния номер на въпрос по-горе в КЛ, където вече са посочени.

г) **Ефект на отклонението** – като взема предвид всички относими факти и обстоятелства по проверяваната процедура и Насоките[2], съответно Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата за посочване на нередности, представляващи основания за извършване на финансови корекции, и процентните показатели за определяне размера на финансовите корекции по реда на Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЗУСЕСИФ), одиторът обосновава дали установеното отклонение представлява нередност, или не. В случай на преценка за наличие на нередност, одиторът определя съответен размер на финансова корекция по Насоките/Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата.

Нарушенията с формален характер без действително или потенциално финансово влияние не представляват нередност и за тях не се определя финансова корекция.

Внимание! Изключения от правилата за формулиране на констатации са предвидени в ПР - Отклонения от законодателството по обществени поръчки.

7. Обръщаме внимание, че одиторът е длъжен да посочи всяко установено отклонение от законодателството по обществени поръчки, независимо от решението и/или становището на други органи (напр. Агенцията по обществени поръчки, Комисията за защита на конкуренцията, Агенцията за държавна финансова инспекция, Сметната палата и др.), които са се произнесли по тази обществена поръчка. Одиторът задължително описва становището на тези органи в колона „Коментар/Референция“ към въпроса, за който е относима констатацията.

8. Във всеки отделен случай на установено отклонение одиторът задължително извършва **допълнителен анализ за наличие на индикатори за измами,** които имат отношение към обществената поръчка („Червени флагове”), съгласно указанията по т. IV от настоящия контролен лист. Задължението за допълнителен

[2] Насоки за определяне на финансови корекции, които се правят върху разходите, финансирани от Европейския съюз, при несъответствие с правилата за възлагане на обществени поръчки, приети с решение на Европейската комисия от 14.05.2019 г.

анализ може да възникне при всеки въпрос за проверка от настоящия контролен лист. Резултатите от анализа се документират в колона „Коментар/ Референция“ от раздел IV от настоящия контролен лист.

II. ЗА ОДИТОРА, ИЗВЪРШВАЩ КОНТРОЛ НА КАЧЕСТВОТО

1. Определеният одитор за осъществяване на контрол на качеството извършва преглед на контролния лист и документите за поръчката, събрани от одитора, и потвърждава, че одиторът е:

(1). събрал минимално изискуемите документи и ги е приложил в електронното досие на ангажимента;
(2). посочил отговор „Да/Не/НП” по всички въпроси за проверка;
(3). посочил референция, която съдържа наименование на документ и номер на страница, където е приложимо;
(4). направил анализ за наличие на индикатори за измами;
(5). формулирал всички констатации за установените отклонения в част „Заключение“ на контролния лист.
2. Извършва преглед на констатациите с цел предложение за потвърждаване/отхвърляне на описаното отклонение;
3. Извършва повторни прегледи за наличие на отклонения от законодателството за обществени поръчки/избор на изпълнител, по отношение на процедури, по които няма установени отклонения, на база оценка на риска.

Проверка и контрол на качеството на обществените поръчки, съфинансирани по ПТС 2021-2027, се извършва от одитори в дирекция МХПАОД.

III. ЗА ДИРЕКТОРА НА ДИРЕКЦИЯ СОД/МХПАОД

1. Проверява дали документираните отклонения във връзка със законодателството по обществени поръчки, включително определеното им финансово влияние са подкрепени с достатъчно, уместни и надеждни одитни доказателства.
2. Проверява дали е обосновано заключението за наличие/липса на индикатори за измама при установени случаи на нередности.

Горните функции се изпълняват от директора на дирекция МХПАОД за проверените обществени поръчки по ПТС 2021-2027.

IV. ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА АНАЛИЗ ЗА НАЛИЧИЕ НА ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗМАМИ, КОИТО ИМАТ ОТНОШЕНИЕ КЪМ ПРОВЕДЕНАТА ОБЩЕСТВЕНА ПОРЪЧКА („ЧЕРВЕНИ ФЛАГОВЕ“)

При всеки отделен случай на установено отклонение, което се документира съобразно указанията по т. I, одиторът задължително извършва допълнителен анализ за наличие на индикатори за измами („Червени флагове”).

В случай, че одиторът установи наличие на един или няколко от изброените по-долу индикатори, същият следва да опише тези факти в колона „Коментар/ Референция“ от раздел IV на настоящия контролен лист към съответния въпрос за проверка и да ги квалифицира като индикатори за измама. Одиторът следва да вземе предвид тези индикатори при определяне финансовото влияние на установеното отклонение, както и следните подробни ръководства: за оценка на риска от измами, за ролята на одиторите за предотвратяване и разкриване на измами, за установяване на конфликт на интереси в процедури за обществени поръчки и за откриване на подправени документи, приложени към Наръчника за одит на средствата от ЕС и Информационната бележка на ЕК относно индикаторите за измами във връзка с ЕФРР, ЕСФ и КФ.

ВНИМАНИЕ! Указанията по т. IV одиторът прилага при всички въпроси за проверка на настоящия контролен лист, в случай че е установил нередности в проверяваната процедура.

За целта одиторът проверява дали са налице някои от следните ситуации:

1. Индикатори за измама при конфликт на интереси:

„Конфликт на интереси“ - съществува, когато безпристрастното и обективно упражняване на функциите на лицето е опорочено по причини, свързани със семейния и емоционалния живот, политическа или национална принадлежност, икономически интерес или всякакъв друг пряк или косвен личен интерес. Лицата не предприемат никакви действия, които могат да поставят собствените им интереси в конфликт с тези на ЕС.[3]. Конфликт на интереси може да възникне, когато служител на възложителя (ръководител, член на комисия за провеждане на процедурата, служител, участвал в подготовката и/или провеждането на конкретната процедура за възлагане на обществена поръчка) има недекларирани интереси във връзка с определена поръчка или изпълнител/ икономически оператор.

Съмнение за наличие на конфликт на интереси може да възникне, ако са налице едно или няколко от следните обстоятелства:

- Необяснимо или необичайно фаворизиране на конкретен участник (например, подадена е само една оферта; класиран е само един участник, а останалите са отстранени; налице са ограничителни изисквания и/или условия, даващи предимство на определени икономически оператори; налице са незаконосъобразно отстранени участници; участникът, определен за изпълнител, не отговаря на изискванията на възложителя; налице е неравно третиране на участниците в процедурата; не са установени всички нередовни или недействителни документи от опаковката на отстранените участници в рамките на процедурата по чл. 54, ал. 7-13 от ППЗОП);
- Налице са признаци, че член на комисията за провеждане на процедурата или друг служител, имащ пряко отношение към провеждането й, упражняват стопанска дейност (например, в комисията за провеждане на процедурата за членове са определени външни за възложителя лица, подготовката на документацията за обществената поръчка е извършена от външни за възложителя лица);
- Налице са близки контакти (включително публично известни) между член на комисията за провеждане на процедурата или друг служител с пряко отношение към подготовка на документацията за процедурата или към провеждането на процедурата, и изпълнителя на поръчката;
- Служител на възложителя има роднини, които работят за кандидат/участник в процедурата;
- Служител на възложителя е работил за кандидат/участник в процедурата, точно преди да бъде назначен на работа във възложителя;
- Информация, предоставена от избрания изпълнител, е свързана с персонал на възложителя (например адрес на служител);
- Лице, което участва в обединение или е дало съгласие и фигурира като подизпълнител в офертата на друг участник, е представил самостоятелна оферта – необходимо е да се вземат предвид резултатите от проверката съгласно въпроси № 41 и 42 от настоящия контролен лист;
- Адресът на избрания изпълнител е непълен, например е посочена само пощенска кутия, няма телефонен номер и адрес (може да става въпрос за фиктивно дружество);
- Налице е промяна на оферта след нейното подаване след изтичане на срока за получаване на офертите;
- По техническите спецификации или условията са направени значителни промени;
- Промяна на клаузи от проекта на договора преди сключването му;
- Има очевидни промени по официалните документи и/или протоколите за получаване на офертите и/или допълнителните документи (например задраскване);
- Дълго и необяснимо забавяне между обявяването на спечелилия процедурата участник и подписването на договора (това може да е знак, че изпълнителят отказва да плати или че преговаря по искане на подкуп);
- Налице са възражения/жалби/ сигнали от други участници с твърдение за някои от индикаторите за измама;
- Налице е информация, че някои от офертите са отворени преди изтичане на срока за получаване на офертите и преди публичните заседания за отваряне на офертите/ ценовите предложения;

[3] по смисъла на чл. 61 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 („Финансов регламент“).

- Спецификациите са много сходни с продуктите или услугите на избрания изпълнител, особено ако спецификациите включват набор от изключително конкретни изисквания, които много малко икономически оператори могат да изпълнят;
- Участникът, определен за изпълнител, е допълвал/изменял офертата си след крайния срок за получаване на офертите, извън процедурата по чл. 54, ал. 7-13 от ППЗОП;
- Правят се многобройни или съмнителни разпореждания за промени във връзка с конкретен изпълнител, които се одобряват от едно и също длъжностно лице по проекта;
- Качеството на доставките/услугите/строителството при изпълнението на договора е понижено без съответстващо намаляване на цената;
- Налице са промени във връзка с качеството, количеството или спецификацията на стоки и услуги в договора, които се отклоняват от документацията за поръчката (условия, технически спецификации и др.);
- Договорът липсва или документацията, с която се обосновава плащане по конкретна част от поръчката, не е изрядна.

2. Индикатори за измама при договаряне при офериране:

При договарянето икономически оператори от определена географска област, регион или отрасъл се договарят тайно с цел да елиминират конкуренцията и завишат цената на обществената поръчка посредством различни схеми за съглашателство при офериране.

- Допълващо офериране

С допълващото офериране, известно също като подаване на фиктивни оферти, се цели единствено да се създаде впечатление за конкуренция в рамките на процедурата, а не да се спечели обществената поръчка.

Няколко икономически оператора се договарят да представят оферти при сравнително по-високи цени или при изключително високи цени, за да направят възможен избора на точно определен изпълнител при завишени цени.

Определеният за изпълнител наема като подизпълнители лицата, които не са спечелили поръчката. Ангажирането на подизпълнители може да бъде и неформално или скрито, т.е. да не е посочено в офертата на определения за изпълнител участник.

Допълващи оферти могат да бъдат представени и от дъщерни дружества или свързани лица.

- Участие на ротационен принцип

Участниците представят допълващи оферти или се въздържат от участие, с цел да дадат възможност на всеки един от тях да представи най-ниска оферта на ротационен принцип. Ротацията може да бъде и по географски области - един изпълнител да получи цялата поръчка за пътищата в даден регион, а друг - в друг, или по вид на извършваните работи, по период от време, и т.н.

Съмнение за наличие на договаряне може да възникне, ако са налице едно или няколко от следните обстоятелства:

- избраната оферта съдържа предложения с твърде високи стойности в сравнение с прогнозната стойност на поръчката, цените за сходни работи или услуги, или средните за сектора стойности и пазарните цени;
- трайно завишени цени при всички участници;
- техническата спецификация насочва към конкретен икономически оператор, тъй като е твърде рестриктивна (особено за IT сектора и други по-специализирани технически договори), включително използването на търговски марки, без да е предвидена възможност и за представяне на еквивалент предложение за изпълнение на поръчката;
- ротация на икономическите оператори, определени за изпълнители, на регионален, професионален принцип или в зависимост от възлаганите работи;
- част от обединение/консорциум/АД и друго лице, спечелило процедурата, участва и самостоятелно в същата процедура;
- участници, които не са определени за изпълнители, се наемат като подизпълнители, вкл. неформално или скрито;
- необичайни характеристики в офертите (например разликата между отделните оферти е в размер на точен процент, печелившата оферта е на стойност точно под приемливия праг на цените, съвпадаща със заложените в бюджета цени, твърде висока, твърде близка, твърде отдалечена, съдържаща закръглени суми, непълна и т.н.);
- идентични грешки или правописни грешки в различни оферти, еднакви текстове и др. подобни;

- оферти на бланка или с данни за контакт на друг кандидат/ участник;
- различни оферти с идентични грешки в изчисленията или идентични методики за оценка на разходите за определени позиции;
- оферти, които са подадени от едно и също лице или в които лицата са с едни и същи данни за контакт;
- очевидни връзки между отделни участници, напр. съвпадащи адреси, персонал, телефонни номера и т.н.;
- квалифицирани потенциални изпълнители не подават оферти и стават подизпълнители или пък подал по-ниска оферта участник се оттегля и става подизпълнител, вкл. неформално или скрито;
- възлагането на работата от спечелилия поръчката участник на подизпълнител, който е неуспял кандидат/участник за същата поръчка или е избраният участник, но не приема да подпише договора и впоследствие се установява, че е подизпълнител на участника, на който в крайна сметка е възложена поръчката, може да се счита за достатъчно убедителни данни за тайно споразумение;
- икономически оператори, които неочаквано оттеглят офертите си по време на процедурата;
- между ценовото предложение на избрания изпълнител и това на участника, с когото е сключен договорът за обществена поръчка, има голяма разлика.

Договарянето е типично за следните сектори: строителство на пътища, строителство на сгради, почистване дъното на водни източници и хранилища, електрическо оборудване, изхвърляне на отпадъци, услуги по публичност и визуализация, обследване за установяване на технически характеристики на сградите, услуги по организиране на събития, доставка на храни. Същото е възможно и в други сектори и обекти обществени поръчки.

3. Индикатори за измама при неоснователно възлагане на един изпълнител:

Тази схема често възниква в резултат на корупция, особено ако характерните белези се повтарят и са подозрителни.
Съмнение за наличие на неоснователно възлагане на един изпълнител може да възникне, ако са налице едно от следните обстоятелства:

- извършване на покупки от единствен източник в размер над или непосредствено под праговете, изискващи провеждането на процедура за възлагане на обществена поръчка;
- няколко поръчки на стойност, която е близка до праговете за провеждане на процедура за възлагане на обществена поръчка;
- незаконосъобразно разделяне на предмета на една поръчка, което е довело до неприлагане на по-тежък режим на възлагане - например отделни договори за работи и материали, като всеки от тях е на стойност под прага, изискващ провеждане на открита процедура;
- незаконосъобразен вид процедура за възлагане – проведена е процедура по договаряне без наличие на съответните предпоставки.

№	Въпрос	Да/ Не/ НП	Коментар/Референция
I. РЕШЕНИЕ ЗА ОБЯВЯВАНЕ НА ПРОЦЕДУРА И СПЕЦИФИКАЦИИ			
I.1. Избор на ред за възлагане и вид процедура			
21	**При избора на вида процедура възложителят правилно ли се е позовал на едно от следните основания:** 1. при открита или ограничена процедура не са подадени оферти или заявления за участие или всички подадени оферти или заявления за участие са неподходящи и първоначално обявените условия на поръчката не са съществено променени; 2. когато се поканят всички участници, чиито оферти в предходна открита или ограничена процедура отговарят на изискванията на възложителя, но надвишават неговия финансов ресурс и първоначално		

	обявените условия на поръчката не са съществено променени; 3. поръчката може да бъде изпълнена само от определен изпълнител в някой от следните случаи: а) целта на поръчката е да се създаде или да се придобие уникално произведение на изкуството или творчески продукт; б) липса на конкуренция поради технически причини; в) наличие на изключителни права, включително на права на интелектуална собственост; 4. когато е необходимо неотложно възлагане на поръчката поради изключителни обстоятелства и не е възможно да бъдат спазени сроковете, включително съкратените, за открита, ограничена процедура или състезателна процедура с договаряне; обстоятелствата, с които се обосновава наличието на неотложност, не трябва да се дължат на възложителя; 5. стоките – предмет на доставка, се произвеждат с цел изследване, експериментиране, научна или развойна дейност и са в количества, които не позволяват да се осигури достатъчна пазарна реализация или да се покрият разходите за научноизследователска и развойна дейност; 6. когато са необходими допълнителни доставки на стоки от същия доставчик, предназначени за частична замяна или допълване на наличните доставки или съоръжения, и смяната на доставчика води до несъвместимост или до съществени технически затруднения при експлоатацията и поддържането поради придобиване на стока с различни технически характеристики; 7. предмет на поръчката е доставка на стока, която се търгува на стокова борса, съгласно списък, одобрен с акт на Министерския съвет, по предложение на министъра на финансите; 8. при доставки или услуги, доставяни при особено изгодни условия от лице, което прекратява стопанската си дейност, както и от синдици или ликвидатори при производство по несъстоятелност, при наличие на споразумение с кредитори или друга сходна процедура, в която е лицето, съгласно неговото национално законодателство; 9. услугата се възлага след конкурс за проект, проведен по реда на закона, като се изпращат покани за участие в преговорите на класирания участник или на всички класирани участници в съответствие с условията на конкурса; 10. когато е необходимо повторение на строителство или услуги, възложени от същия възложител на първоначалния изпълнител, при наличие на следните условия: а) първоначалната поръчка е възложена с открита процедура, ограничена процедура, състезателна процедура с договаряне, състезателен диалог или партньорство за иновации; б) в обявлението на първоначалната поръчка е посочена възможността за повторно възлагане, както и обемът или количеството на възможното допълнително строителство или услуги и условията, при които те ще се възлагат; в) общата стойност на новата поръчка е включена и е посочена при определяне стойността на първоначалната; г) новата поръчка съответства на основния проект, в изпълнение на който е възложена първоначалната поръчка. **Фигурират ли в решението за откриване на процедурата като мотиви всички факти и обстоятелства, обосноваващи позоваването на съответното основание?**		

	Фактите, на които се позовал възложителят, възникнали ли са към момента на откриване на процедурата? Изборът на този вид процедура (договаряне без предварително обявление) се обосновава от настъпването на визираните в съответното основание факти и обстоятелства към момента на нейното откриване. **Важно!** В случаите по т. 2 възложителят не може да сключи договор на цена, по-висока от финансовия ресурс, който е обявил в предходната открита или ограничена процедура. Възложителят може да прилага т. 3 по-горе, букви "б" и "в" само когато не съществува достатъчно добра алтернатива или заместител и отсъствието на конкуренция не се дължи на изкуствено стесняване на параметрите на поръчката. Повторното възлагане на строителството или услугите по т. 10 по-горе може да се приложи не по-късно от три години след сключване на първоначалния договор. **ЗА ОСНОВАНИЯТА ПО Т. 1, 2, 6 И 10 СЛЕДВА ДА СЕ ПРОВЕРИ ПРОЦЕДУРАТА, В РЕЗУЛТАТ НА КОЯТО СЕ ТВЪРДИ НАЛИЧИЕТО НА ОСНОВАНИЕ ЗА ИЗБОРА НА ПРОЦЕДУРАТА ПО ДОГОВАРЯНЕ.** Извършените проверки се документират в съответния приложим контролен лист. *Относно основанието по т. 4:* Кризата с COVID-19 представлява крайно неотложно и непредвидено обстоятелство, при което възложителите могат да приложат процедура на договаряне без предварително обявление (вж. Насоки от Европейската комисия относно прилагането на нормативната уредба за обществените поръчки в извънредната ситуация, породена от кризата с COVID-19 (2020/C 108 I/01). **(чл. 79, ал. 1, ал. 2, ал. 5 и ал. 6 от ЗОП)** **т. 1 от Насоките/ т. 1 от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата** **Насочващи източници на информация:** прегледайте решението за откриване на процедурата и съответните документи, доказващи настъпването на основанието. Анализирайте: - дали в решението за откриване на процедурата се съдържат мотиви, обосноваващи настъпването на **всички предпоставки** от основанието, на което се е позовал възложителя; - дали изброените в решението на възложителя факти и обстоятелства са подкрепени със съответни доказателства; - дали доказаните факти и обстоятелства са налични към момента на откриване на процедурата по договаряне. Ако изборът на вида процедура е обоснован с провеждането на друга процедура (например открита процедура, ограничена процедура) и по-специално с нейното прекратяване, е необходимо същата да бъде ПРОВЕРЕНА. Извършените проверки се документират в съответния приложим контролен лист. **Внимание!** В случай, че мотивите на възложителя за прилагането на процедурата на договаряне без предварително обявление са свързани с COVID-19 анализирайте изпълнението на следните кумулативно зададени критерии: - потребността на възложителя от съответната доставка/ услуга/ строителство във връзка с COVID-19 не е могла да бъде предвидена и планирана предварително, поради което представлява непредвидимо събитие;		

	- налице са крайно неотложни обстоятелства, поради които общоприложимите срокове не могат да бъдат спазени, вкл. не биха могли да се приложат съкратените срокове при открита или ограничена процедура, поради това, че необходимостта от възлагането на поръчка трябва да бъде удовлетворена незабавно. - има причинно-следствена връзка между събитието, което възлагащият орган не е могъл да предвиди, и крайно неотложните обстоятелства (т.е. удовлетворяването на непосредствените потребности на възложителя в много кратък срок има причинно-следствена връзка с пандемията на COVID-19). - процедурата на договаряне без предварително обявление се използва само за периода до намирането на по-трайни решения за възложителя. **ВАЖНО!** В случаите, когато възложителят се е позовал на чл. 79, ал. 1, т. 4 от ЗОП и е поканил само един участник, анализирайте действително ли само предварително избраното лице е в състояние да изпълни техническите и времеви ограничения, наложени от крайно неотложните обстоятелства, свързани с COVID-19, което доказва, че използването на тази процедура е по изключение.		
22	**Законосъобразно ли са определени лицата, до които е изпратена поканата за участие в процедурата на договаряне без предварително обявление?** **Внимание!** В решението за откриване на процедурата възложителят е длъжен да посочи и лицата, които ще бъдат поканени за участие в преговорите, освен в случаите по чл. 79, ал. 1, т. 7 и 8 от ЗОП. Поканата за участие в процедурата се изпраща до лицата, посочени в решението. Всяко конкретно основание за избор на вида процедура предполага различен кръг заинтересовани икономически оператори. Основанията по чл. 79, ал. 1, т. 3, 6, 8-10 от ЗОП предполагат точно определен икономически оператор като изпълнител на дейността, представляваща предмет на поръчката, т.е. поръчката се възлага при липса на конкуренция. Относно броя и кръга на поканените лица моля да се имат предвид и Насоките от Европейската комисия относно прилагането на нормативната уредба за обществените поръчки в извънредната ситуация, породена от кризата с COVID-19 (2020/C 108 I/01). Всички останали основания за избор на процедурата по договаряне без предварително обявление не определят конкретен икономически оператор като изпълнител на поръчката. Това е така, защото самите основания по чл. 79, ал. 1, т. 1, 2, 4, 5 и 7 от ЗОП не определят конкретно лице, до което следва да бъде изпратена поканата. Процедурата по договаряне без предварително обявление е процедура, при която се провеждат преговори за определяне клаузите на договора с едно или повече точно определени лица по силата на чл. 18, ал. 7 от ЗОП. Прилагането на този вид процедура не означава автоматично липса на конкуренция при избора на изпълнител. За да избере изпращане на поканата до едно конкретно лице, възложителят е необходимо да докаже, че това е единственият възможен изпълнител в момента изпращане на поканата. При процедура на договаряне без предварително обявление, провеждана на основание чл. 79, ал. 1, т. 3, 6 и 10 от ЗОП, поканата може да се отправи само до едно лице – изпълнителя на основната поръчка. При позоваване на чл. 79, ал. 1, т. 2 от ЗОП възложителят е длъжен да покани участниците, които отговарят на изискванията, посочени в обявлението. При позоваване на чл. 79, ал. 1, т. 3, б. „в“ от ЗОП, поканата се изпраща до лице/ лица, които притежават съответните права. **(чл. 64, ал. 1 и ал. 3, чл. 65 от ППЗОП)** **т. 10 и т. 11 от Насоките/ т. 10 и т. 11 от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата**		

	Насочващи източници на информация: прегледайте решението за откриване на процедурата и документите, удостоверяващи изпращането на поканата до съответните лица. Анализирайте дали са поканени да участват в процедурата лицата, които имат право на това. Възложителите са длъжни да спазват принципа за свободна конкуренция (чл. 2, ал. 1, т. 2 от ЗОП), следователно поканата се изпраща само до едно лице единствено в случаите, в които това е обосновано от правните норми или фактическата невъзможност поръчката да бъде изпълнена от повече от едно конкретно лице.		
23	**Изпратено ли е решението за откриване на процедурата за публикуване в РОП?** **Решението публикувано ли е в профила на купувача в деня на публикуването му в РОП?** Възложителите публикуват решението за откриване в профила на купувача **в деня на публикуването** на решението в РОП (чл. 24, ал. 1, т. 1 от ППЗОП - за поръчки, открити преди 01.01.2020/ 14.06.2020 г., съответно чл. 36 от ЗОП и чл. 19а от ППЗОЗП – за поръчки, открити след 01.01.2020/ 14.06.2020 г.). **Внимание!!!** Профилът на купувача се поддържа в ЦАИС ЕОП (за поръчки, открити след 01.01.2020/ 14.06.2020 г.). **ВАЖНО!!!** Съгласно §131 от ПЗР на ЗИДЗОП възлагането на обществените поръчки чрез ЦАИС ЕОП се извършва съгласно график, приет с ПМС № 332/13.12.2019 г., като в зависимост от вида на възложителя и момента на откриване на процедурата се прилага различен ред за възлагане. Графикът за възлагане на обществени поръчки чрез ЦАИС ЕОП (е както следва: **- 1. от 1 януари 2020 г.:** а) възложителите по чл. 5, ал. 2, т. 3, 4 и 10 – 12 от ЗОП съгласно Административния регистър по чл. 61, ал. 1 от Закона за администрацията, както и по чл. 5, ал. 2, т. 17 от ЗОП относно Централния орган за покупки за нуждите на органите на изпълнителната власт; б) кметовете на Столична община, Община Пловдив, Община Варна, Община Стара Загора, Община Благоевград, Община Бургас и Община Русе; в) възложителите по чл. 5, ал. 2, т. 13 от ЗОП – Агенция „Митници“, Агенцията за държавна финансова инспекция, Държавната комисия по хазарта и Националната агенция за приходите; г) възложители по чл. 5, ал. 4 от ЗОП – „Електроенергиен системен оператор“ – ЕАД, ТЕЦ „Марица Изток 2“ – ЕАД, „Мини Марица-изток“ – ЕАД, Държавно предприятие „Пристанищна инфраструктура“ и „АЕЦ Козлодуй“ – ЕАД; **- 2. от 14 юни 2020 г.:** а) възложителите по чл. 5, ал. 2, 3 и 4 от ЗОП, които не са посочени в т. 1, като Централният орган за покупки в сектор „Здравеопазване“ и Централният орган за покупки за общините прилагат платформата относно задълженията за изпращане на решенията по чл. 22, ал. 1, т. 1 и 2 и обявленията по чл. 35, ал. 1 и чл. 36, ал. 1, т. 3 и 6 от ЗОП; б) възложителите по чл. 6, ал. 1 от ЗОП. **Внимание!!!** Съгласно §12 от ПЗР на Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., и за преодоляване на последиците (ЗМДВИП) възложителите, за които не е възникнало задължението за прилагане на платформата по чл. 39а, ал. 1 от ЗОП до влизането в сила на ЗМДВИП, прилагат за **откритите до един месец след отмяната на извънредното положение обществени поръчки реда за възлагане, действал**		

	до 1.11.2019 г., с изключение на чл. 6, ал. 1, чл. 14, ал. 1, т. 5 и 7, чл. 20, ал. 1, чл. 21, ал. 2, чл. 54, ал. 1, т. 5, буква "а", чл. 100, ал. 3 и 12, чл. 107, т. 5 и 6, чл. 112, ал. 9 и 10, чл. 112а и чл. 149, ал. 1, т. 13 от Закона за обществените поръчки, които се прилагат в редакцията от 1 януари 2020 г. Следователно възложителите по т. 2 по-горе са длъжни да използват платформата по чл. 39а, ал. 1 от ЗОП от 14.06.2020 г., а не от 01.04.2020 г. **(§131 от ПЗР на ЗИДЗОП)** **(ПМС № 332/13.12.2019 г.)** **(§12 от ПЗР на ЗМДВИП)** **(чл. 36, ал. 1, т. 1, чл. 36а, чл. 37 и чл. 99, т. 2 от ЗОП)** **(чл. 24, ал. 1, т. 1 от ППЗОП - за поръчки, открити преди 01.01.2020/ 14.06.2020 г.)** **(чл. 19а, ал. 1 от ППЗОП - за поръчки, открити след 01.01.2020/ 14.06.2020 г.)** **т. 1 от Насоките/ т. 1 от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата** **Насочващи източници на информация:** прегледайте решението за откриване на процедурата и документите, удостоверяващи изпращането му до АОП/ електронен времеви печат, издаден от платформата; преписката в РОП и профила на купувача и др. Анализирайте датите на публикуване на решението за откриване на процедурата в РОП и на профила на купувача.		
I.2. Срок за получаване на офертите ПРИ откриване на процедурата			
24	**<u>При поканени повече от едно лица:</u>** **Определеният срок за получаване на първоначалните оферти подходящ ли е?** Когато се канят да участват повече от едно лица (за процедурите, открити на основание чл. 79, ал. 1, т. 1, т. 2, т. 4, т. 5 и т. 9 от ЗОП) с оглед принципите за равнопоставеност и недопускане на дискриминация по чл. 2, ал. 1, т. 1 от ЗОП е необходимо срокът за получаване на първоначалните оферти да бъде с подходяща продължителност. При определяне на сроковете за получаване на оферти възложителите отчитат сложността на поръчката и времето, необходимо за изготвяне на офертите. **(чл. 2, ал. 1, т. 1 и чл. 45, ал. 1 от ЗОП)** **т. 4, т. 10 и т. 11 от Насоките/ т. 4.1., т. 10 и т. 11 от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата** **Насочващи източници на информация:** прегледайте поканата за участие и документите, удостоверяващи изпращането ѝ до съответните лица, както и решението за откриване на процедурата в случаите по чл. 65, ал. 1 от ППЗОП. Анализирайте продължителността на срока за получаване на първоначалните оферти, както и доколко продължителността му осигурява спазването принципите по чл. 2, ал. 1, т. 1 от ЗОП и разпоредбата на чл. 45, ал. 1 от ЗОП.		
I.3 Условия за възлагане на обществената поръчка			
25	**Поканата за участие съдържа ли следната информация:** 1. предмет на поръчката, включително количество и/или обем и описание на обособените позиции, когато има такива;		

	2. изисквания на възложителя за изпълнение на поръчката; 3. критерий за възлагане на поръчката, когато е приложимо; 4. показателите за комплексна оценка с тяхната относителна тежест при критерий ниво на разходите или оптимално съотношение качество/цена подреждането им по важност в низходящ ред, когато по обективни причини е невъзможно да се посочи относителната им тежест; 5. методиката за комплексна оценка на офертите, когато е приложимо; 6. място и дата за провеждане на преговорите; 7. размерите на гаранциите за изпълнение и/или за обезпечаване на авансово предоставените средства, ако възложителят е определил такива; 8. други изисквания по преценка на възложителя? **(чл. 111, ал. 4 от ЗОП)** **(чл. 64, ал. 2 от ППЗОП)** **(чл. 65 от ППЗОП)** **Важно! Възложителят може да не одобрява покана за участие, когато сключва договори на основание чл. 79, ал. 1, т. 3, 4, 7 и 8 от ЗОП. В тези случаи необходимата информация за провеждане на процедурата се посочва в решението за нейното откриване и след влизането му в сила освен в случаите по чл. 112, ал. 8 от ЗОП, сключва договор за обществена поръчка.** **т. 9 от Насоките/ т. 9.1. и т. 9.2.3 от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата** **Насочващи източници на информация:** прегледайте поканата за участие и другите документи, съдържащи изисквания на възложителя, ако има такива.		
26	**Законосъобразни ли са размерите на гаранцията за изпълнение и гаранцията за обезпечаване на авансово предоставени средства?** Гаранцията за изпълнение следва да не надвишава 5 % от стойността на договора. Когато поръчката се възлага на специализирани предприятия или кооперации на хора с увреждания, ако поръчката е запазена, гаранцията за изпълнение на договора не може да надвишава 2 % от стойността на договора. Гаранцията, която обезпечава авансово предоставените средства, може да е до размера на тези средства. **(чл. 111, ал. 2 и 3 от ЗОП)** **т. 10 и т. 11 от Насоките/ т. 10 и т. 11 от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата** **Насочващи източници на информация:** прегледайте поканата за участие в процедурата. Преценете дали гаранциите за изпълнение и/или за обезпечаване на авансово предоставените средства са определени в допустимите размери по чл. 111, ал. 2 и ал. 3 от ЗОП. Преценката за законосъобразността на размера им се прави по всяка обособена позиция поотделно (ако има такива).		
27	**Предметът на обществената поръчка от поканата за участие и документацията за поръчката и изискванията от техническите спецификации осигуряват ли спазване на принципите за равен достъп и недопускане на дискриминация, свободна конкуренция на лицата и пропорционалност?** Възложителят е длъжен да формулира предмета на поръчката в поканата за участие в процедурата и останалата част от документацията за поръчката достатъчно пълно, ясно и без да използва дискриминационни елементи (напр. когато предметът е зададен твърде общо или неизчерпателно, е невъзможно да се идентифицират конкретните дейности, подлежащи на изпълнение).		

	Внимание! Необходимо е да се направи анализ дали дейностите от предмета на поръчката представляват интерес на една и съща група икономически оператори. Преценката се прави и при поръчки с обособени в предмета си позиции. В тези случаи анализът обхваща: - при поръчки, за които задължително се подават оферти за всички обособени позиции – дейностите по всички обособени позиции; - при поръчки, за които участниците избират за една или повече обособени позиции да подадат оферта – дейностите по съответната обособена позиция. Възложителят трябва да определи техническите спецификации, съобразявайки се с изискванията на чл. 48, чл. 49 и § 2, т. 54 от ДР на ЗОП. Техническите спецификации трябва да дават възможност за равен достъп на лицата за участие в процедурата и да не създават необосновани пречки пред конкуренцията. Техническите спецификации не трябва да се определят чрез посочване на конкретен модел, източник, процес, търговска марка, патент, тип, произход или производство, за да се облагодетелстват или елиминират определени лица или стоки. При изключителни случаи е допустимо използването на подобно описание, ако след него са добавени думите „или еквивалент”. **Важно!** Технически спецификации се изготвят при всички обекти обществени поръчки – доставки, услуги и строителство. В тази връзка за справка с чл. 31, ал. 1, т. 1 и § 2, т. 54 от ДР на ЗОП. **(чл. 2 от ЗОП)** **(чл. 48, чл. 49 и § 2, т. 54 от ДР на ЗОП)** **т. 9, 10, 11 и т. 12 от Насоките/ т. 9.1, 10, 11 и т. 12 от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата** **Насочващи източници на информация:** прегледайте поканата за участие в процедурата, както и документацията за поръчката в частта относно описанието на предмета на поръчката, техническите спецификации (включително количествени сметки и др.), изискванията относно вариантите на офертите (ако е приложимо), проекта на договор. Анализирайте посочените насочващи източници с цел да установите дали предметът на ОП е определен достатъчно пълно, ясно и без дискриминационни елементи. Анализирайте техническите спецификации, за да оцените дали са приложени изискванията на цитираните правни норми. Анализирайте дали дейностите от предмета на поръчката представляват интерес на една и съща група икономически оператори.		
28	**Изпълнено ли е задължението по чл. 46, ал. 1 от ЗОП възложителят да посочи в решението за откриване на процедурата причините за липса на разделяне на предмета на поръчката в обособени позиции?** **(чл. 46, ал. 1 от ЗОП)** **Насочващи източници на информация:** прегледайте решението за откриване на процедурата и другите части на документацията. **т. 3 от Насоките/ т. 3 от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата** Анализирайте дали решението за откриване на процедурата, включително другите части от документацията, съдържа причините за липса на разделяне на предмета на поръчката в обособени позиции.		

29	**<u>За процедури, приключващи с рамково споразумение:</u>** **Налице ли е предотвратяване, ограничаване или нарушаване на конкуренцията при сключване на рамковото споразумение?** Възложителят няма право да сключва рамково споразумение, ако предотвратява, ограничава или нарушава конкуренцията (чл. 81, ал. 7 от ЗОП). Забраната се отнася не само до предмета на поръчката, но и до всички останали изисквания на възложителя. **Внимание!** След сключване на рамково споразумение не се допуска включването на нови изпълнители. **(чл. 81, ал. 6 и 7 от ЗОП)** **т. 8, т. 10, т. 11 и т. 12 от Насоките/ т. 8, т. 10, т. 11 и т. 12 от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата** **Насочващи източници на информация:** прегледайте поканата за участие, както и документацията за поръчката в частта относно описанието на предмета на поръчката, техническите спецификации, изискванията относно вариантите на офертите (ако е приложимо), проекта на договор. Анализирайте предмета на поръчката при процедури, приключващи с рамково споразумение, за да установите налице ли е нарушаване на забраната по чл. 81, ал. 7 от ЗОП.		
30	**<u>При поръчки с обект строителство:</u>** **Включени ли са в предмета на поръчката за строителство услуги или доставки, които не са свързани с изпълнението на строителството?** Когато определя дейностите от обхвата на поръчки за строителство възложителят няма право да включва в предмета услуги или доставки, които не са необходими за изпълнение на строителството. При анализа на дейностите от предмета на поръчката е необходимо да се има предвид легалното определение за строителство по чл. 3, ал. 1, т. 1 и ал. 2 от ЗОП. **(чл. 21, ал. 7 и 17 от ЗОП, чл. 3, ал. 1, т. 1 и ал. 2 от ЗОП)** **т. 11 и т. 12 от Насоките/ т. 11 и т. 12 от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата** **Насочващи източници на информация:** прегледайте поканата за участие в частта относно предмета на поръчката, както и документацията за поръчката в частта относно описанието на предмета на поръчката, техническите спецификации (по-специално количествените сметки), проекта на договор. Анализирайте предмета на поръчката и по-специално техническите спецификации, включително количествените сметки, за да установите дали в предмета на поръчката са включени доставки и услуги, които не са необходими за изпълнението на строителството.		
31	**<u>Приложим за договори с периодично изпълнение и рамкови споразумения:</u>** **Срокът за изпълнение на договорите за обществени поръчки с периодично или продължително изпълнение надвишава ли 5 години?** **Срокът на рамковото споразумение надвишава ли 4 години?** **Ако отговорът е „да”, възложителят посочил ли е мотиви за това в решението за откриване?** Сключването на договор/рамково споразумение за по-дълъг от посочения срок е винаги по изключение и следва да се мотивира от възложителя. В обхвата на ограничението попадат само договорите с периодично и продължително изпълнение, а не всички договори за обществена поръчка.		

	Внимание! Продължителността на договорите за поръчки по чл. 79, ал. 1, т. 6 от ЗОП, включително при периодично повтарящи се договори за такива поръчки, не може да надвишава **три години**. **(чл. 113, ал. 1 и ал. 2, чл. 79, ал. 3, чл. 81, ал. 3 и ал. 4 от ЗОП)** **т. 8 и 11 от Насоките/ т. 8 и 11 от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата** **Насочващи източници на информация:** прегледайте поканата за участие и всички приложения към нея. Анализирайте срока на договора за обществена поръчка, ако той е за периодично или продължително изпълнение/рамковото споразумение. Ако надвишава посочения брой години, направете анализ дали това е обосновано и дали не е налице нарушение на чл. 113, ал. 2 и чл. 81, ал. 3 от ЗОП.		
32	**<u>При критерий за оценка „ниво на разходите“ и „оптимално съотношение качество/цена“:</u>** **Включени ли са в поканата за участие или решението за откриване на процедурата и в методиката за оценка на офертите показатели за оценка, които представляват критерии за подбор на участниците?** Съгласно чл. 70, ал. 5 от ЗОП показателите за оценка следва да са свързани с предмета на поръчката. Регламентирана е забрана като показатели за оценка на офертите да се включват критерии за подбор на участниците – чл. 70, ал. 12 от ЗОП. **Важно!** Законът допуска изключение от забраната в **чл. 70, ал. 4, т. 2 от ЗОП.** **<u>Обхват на изключението:</u>** - ***относно предмета на поръчката*** - когато качеството на ангажирания с изпълнението на поръчката персонал може да окаже съществено влияние върху изпълнението на поръчката *(в повечето случаи поръчки за услуги, по-рядко строителство и доставки).* Затова във всеки конкретен случай се прави преценка дали персоналът има подобна роля в изпълнението на поръчката; - ***относно вида на показателя за оценка*** – да е свързан с професионалната компетентност на персонала, на който е възложено изпълнението на поръчката. - ***относно критериите за подбор*** – ако показателят за оценка е свързан с професионалната компетентност на персонала/ръководния състав, последната не може да се използва като критерий за подбор (**чл. 63, ал. 1, т. 5 от ЗОП**). Забраната по чл. 70, ал. 12 от ЗОП се отнася до всички критерии за подбор при спазване на изключението по-горе, а не само до тези, които са използвани от възложителя при конкретната процедура. Обхватът на забраната включва както показателите за оценка, така и подпоказателите и всички компоненти на оценката, определени от възложителя в методиката. **(чл. 70, ал. 2, т. 3, ал. 4 и ал. 12 от ЗОП)** **(чл. 63, ал. 1, т. 5 от ЗОП)** **т. 11 от Насоките/ т. 11 от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата** **Насочващи източници на информация:** прегледайте поканата за участие в частите относно критериите за възлагане, критериите за подбор и документацията за поръчката в частта относно критериите за подбор и методиката за определяне на комплексната оценка на офертите. Анализирайте всички показатели за оценка на офертите, включително подпоказателите и компонентите за оценяване (ако има такива), съдържащи се в методиката за оценка на офертите и поканата за участие. Анализирайте и установете дали показателите, включително и всички подпоказатели и параметри за оценка, предвиждат оценяване на годността (правоспособността) за упражняване на професионална		

	дейност, икономическото и финансовото състояние на участниците, техните технически и професионални способности. Ако като показатели за оценка/подпоказатели/компоненти за оценяване е предвидено оценяване професионалната компетентност на персонала, анализирайте следното: - ***по предмета на поръчката*** - дали качеството на ангажирания с изпълнението на поръчката персонал може да окаже съществено влияние върху изпълнението на поръчката; - ***по вида на показателя*** - дали смесеният показател е свързан единствено и само с професионалната компетентност на персонала, на който е възложено изпълнението на поръчката; - ***по критериите за подбор*** - дали като критерии за подбор са определени изисквания, свързани с професионалната компетентност на участниците.		
33	**<u>При поканени повече от едно лица:</u>** **Формулирани ли са условия или изисквания, които необосновано ограничават участието <u>на чуждестранни лица?</u>** **Формулирани ли са условия или изисквания, които <u>дават предимство</u> или <u>необосновано</u> ограничават участието на лица в процедурата?** **Формулирани ли са незаконосъобразни изисквания в процедурата?** **<u>Формулирани ли са изисквания, които не са необходими за установяване възможността на участниците да изпълнят поръчката и/или не са съобразени с предмета, стойността, обема и сложността на поръчката?</u>** Незаконосъобразните, дискриминационните и/или непропорционалните условия могат да се отнасят както до критериите за подбор (а именно изискванията, свързани с годността (правоспособността) за упражняване на професионална дейност, икономическото и финансовото състояние на участниците, техните технически и професионални способности) и показателите за оценка, така и до други условия на възложителя. Неясните изисквания също са предпоставка за неравно третиране и допускане на дискриминация на участниците. Условията за възлагане на поръчката не следва да водят до: - ***неравно третиране на териториален принцип*** (по-благоприятно третиране на националните участници от чуждестранните) – налице е, когато не се допуска изрично чуждестранните икономически оператори да докажат съответствието си с определено национално изискване към момента на подаване на офертите с еквивалентни документи от държавата, в която са установени или се изисква да разполагат с оборудване или база, които са установени на територията на Република България към момента на подаване на офертата. Неравно третиране на териториален принцип може да има и извън критериите за подбор и документите за доказването им – например, в методиката за оценка, техническите спецификации и проекта на договор за обществена поръчка; - ***неравно третиране на различните видове участници*** – формулиране на специални изисквания за определен вид участници извън изключението по чл. 37 от ППЗОП; - ***диспропорция спрямо предмета, характера, стойността на поръчката*** – изисквания, които не съответстват на предмета, характера и стойността на поръчката. Тези условия въвеждат тежест за икономическите оператори, която последните нямат интерес да понесат, тъй като липсва сигурност, че ще бъдат определени за изпълнители на поръчката (например, сертификация, която не е необходима за		

	изпълнение на поръчката; валидна за целия срок за изпълнение на договора за обществена поръчка сертификация/застраховка професионална отговорност като условие за участие в процедурата; по-висока от правно установените минимуми застраховка професионална отговорност като условие за участие в процедурата и др.). Когато предметът на поръчката е обособен в позиции, изискванията за всяка обособена позиция следва да са пропорционални за съответната обособена позиция. **ВАЖНО!** Възложителите нямат право да включват условия или изисквания, които са свързани с изпълнението само на обществени поръчки, или с изпълнението на конкретно посочени програми или проекти, или с конкретизирането на източници на финансиране, или на определен брой изпълнени договори с конкретно посочване на предмета им (чл. 63, ал. 6 от ЗОП). **ВАЖНО!** Възложителите нямат право да изискват от участниците да доказват критериите за подбор с информация и документи, които не са посочени в ЗОП (чл. 59, ал. 3 от ЗОП). Документите за доказване на критериите за подбор са уредени в чл. 62 и чл. 64 от ЗОП. **Единният европейски документ за обществени поръчки (ЕЕДОП) е задължителна част от офертите на участниците**, който служи за: - **декларане** на липсата на основанията за отстраняване и за съответствие с критериите за подбор – чл. 67 от ЗОП и - **посочване на** публично достъпните източници, които съдържат информация за изпълнението на критериите за подбор. *Относно оборота* Съгласно чл. 61, ал. 2 от ЗОП общият оборот не може да надхвърля двукратния размер на прогнозната стойност на поръчката. Ограничението се отнася до ОБЩИЯ оборот, а не до оборота в сферата, попадаща в обхвата на поръчката. Допуска се изискване на по-голям общ оборот, като необходимостта се мотивира в поканата за участие или решението за откриване на процедурата. Не е достатъчно да са налични мотиви, а описаните в тях факти трябва да доказват необходимостта. *Относно застраховката за професионална отговорност* Съгласно изменения в чл. 61, ал. 1, т. 2 от ЗОП (в сила от 01.03.2019 г.) изискването за застраховка „Професионална отговорност“ е допустимо, само когато същото произтича от нормативен акт. *Относно опита* При анализа е необходимо да се има предвид, че относимият период на придобиване на опита е правно уреден в чл. 63 ал. 1, т. 1 и т. 2 от ЗОП – ***най-много*** последните 3 години от датата на подаване на офертата – за доставки и услуги, и ***най-много*** последните 5 години – за строителство. Ако възложителят е определил по-кратък от 5/3 години референтен период за опита, следва да мотивира решението си. Възможно е определянето на по-кратък период необосновано да ограничава участието на лицата в процедурата. **ВНИМАНИЕ!** Съгласно изменения в чл. 63, ал. 1, т. 1 от ЗОП (в сила от 01.03.2019 г.) относимият период на придобиване на опита е последните 3 години от датата на подаване на офертата – за доставки и услуги, и последните 5 години – за строителство. Това означава, че възложителите ***не могат*** да намаляват референтния период на опита по своя преценка.		

	ВНИМАНИЕ! Съгласно чл. 63, ал. 2 от ЗОП допустим е по-дълъг референтен период на опита от определения в закона, когато естеството на поръчката го налага. Законосъобразността се преценява за всеки конкретен случай в зависимост от неговата специфика, сложност, продължителност на изпълнение и др. фактори, които могат да обусловят изискването на възложителя. Обърнете внимание, че подлежащият на доказване опит следва да е за **дейности (а не договори)**, идентични или сходни по предмет и обем на поръчката. Затова възложителите нямат право да изискват определен брой изпълнени договори с конкретно посочване на предмета им. *Относно участниците обединения* Възложителят може да поставя условия, които се отнасят до обединения и се различават от условията за индивидуалните участници (чл. 59, ал. 7 от ЗОП и чл. 37, ал. 1 от ППЗОП). Специфичните условия могат да са свързани единствено и само с изискване за определяне на партньор, който да представлява обединението за целите на обществената поръчка, и/или уговаряне на солидарна отговорност, когато не е предвидена съгласно приложимото законодателство. **ВНИМАНИЕ!** Съгласно изменения в чл. 63, ал. 4 от ЗОП (в сила от 01.03.2019 г.) при възлагане на обществени поръчки за доставки, които изискват инсталационни или монтажни работи, за предоставяне на услуги или за изпълнение на строителство, възложителите могат да поставят изисквания към участниците за техните умения и опит да предоставят услугата или да извършат монтажа или строителните работи. В тези случаи, в условията на процедурата възложителят може да предвиди и изискване дейности от особена важност да бъдат извършени пряко от самия участник, съответно от участник в обединението. **(чл. 59, ал. 2, ал. 3, ал. 6 и ал. 7, чл. 60, чл. 61, ал. 1-4 и ал. 6, чл. 62-69 от ЗОП)** **(чл. 2, ал. 2 от ЗОП)** **(чл. 37 от ППЗОП)** **т. 10 и т. 11 от Насоките/т. 10 и т. 11 от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата** **Насочващи източници на информация:** прегледайте поканата за участие и всички приложения към нея. ВАЖНО! За да се формира заключение по въпроса за проверка, е необходимо да се направи анализ дали изискванията са съобразени с предмета, стойността, обема и сложността на поръчката и са ***необходими*** за изпълнението й. Анализирайте посочените условия в поканата за участие и приложенията към нея, включително изискванията, които се отнасят до: годността (правоспособността) за упражняване на професионална дейност; икономическото и финансовото състояние; техническите и професионалните способности. За обществени поръчки с предмет, обособен в позиции: Анализът за липса на ограничителни изисквания, критерии за подбор/ други изисквания към участниците се прави самостоятелно за всяка обособена позиция.		
34	**Налице ли е необосновано ограничение на възможността за използване на подизпълнители?** Възложителят няма право да забранява използването на подизпълнители, нито да ограничава вида и дела на участието им в поръчката. Допустимо е, когато предметът на поръчката включва дейности от особена важност, възложителят да определи, че същите могат да бъдат изпълнени само от участника. **Важно!** Съгласно изменения в чл. 66 от ЗОП (в сила от 01.03.2019 г.) изпълнителите сключват договор за подизпълнение с подизпълнителите, посочени в офертата. Съгласно чл. 66, ал. 7 от ЗОП (в сила от		

	01.03.2019 г.), когато частта от поръчката, която се изпълнява от подизпълнител, може да бъде предадена като отделен обект на изпълнителя или на възложителя, възложителят заплаща възнаграждение за тази част на подизпълнителя. Приложимите правила относно директните разплащания с подизпълнители се посочват в документацията за обществената поръчка и в договора за възлагане на поръчката. **(чл. 66 от ЗОП)** **(чл. 63, ал. 5 от ЗОП)** **(чл. 2 от ЗОП)** **т. 13 от Насоките/ т. 13 от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата** **Насочващи източници на информация:** прегледайте поканата за участие в процедурата и документацията за поръчката. Анализирайте дали възложителят е формулирал забрана относно възможността за ползване на подизпълнители и/или е определил допустим вид или дял, който може да се изпълни от подизпълнител. Потвърдете, че не е налице условието на чл. 63, ал. 5 от ЗОП.		
35	**<u>При поканени повече от едно лица:</u>** **Методиката за определяне на комплексната оценка на офертите законосъобразна ли е?** Възложителят е длъжен: - да определи показатели за оценка, които са свързани с предмета на обществената поръчка и отговарят на изискванията за **<u>вида им</u>** по чл. 70, ал. 4 и/или чл. 71, ал. 1 от ЗОП; - да определи **<u>начин</u>** за оценка, който да съответства на чл. 70, ал. 7 и чл. 71, ал. 2 от ЗОП. Правила относно това ***какво*** подлежи на оценка и ***как*** следва да бъде формулиран редът за оценка се съдържат в чл. 70 и чл. 71 от ЗОП и чл. 33 от ППЗОП. Необходимо е да се установи: 1. дали **видът на показателите** за оценка попада в кръга на посочените варианти в чл. 70, ал. 4, т. 1-3 от ЗОП и чл. 71, ал. 1, т. 1 и т. 2 от ЗОП; 2. дали **начинът** за присъждане на оценките е формулиран в съответствие с изискванията на чл. 70, ал. 7 от ЗОП и чл. 71, ал. 2 и сл. от ЗОП. **ВАЖНО!** За поръчки, които имат предмет проектиране и изпълнение на строителство, показателите за оценка трябва да включват характеристики, относими за всяка от двете дейности. Забранени са следните видове показатели за оценка: - които отчитат времето за извършване на плащанията в полза на изпълнителя (отложено или разсрочено плащане); - оценяване на размера или отказа от авансово плащане, когато се предвижда предоставяне на аванс; - които използват пълнотата и начина на представяне на информацията в документите (планове, графици и други документи, свързани с организацията на изпълнението на дейностите). Съгласно изм. в чл. 70, ал. 6 от ЗОП, в сила от 1.1.2020 г. (в чл. 33, ал. 3 от ППЗОП, в сила от 01.03.2019 г.), когато показателят за оценка е свързан със срок, възложителят е ***<u>длъжен</u>*** да определи минимални и/или максимални граници, като отчита сложността на поръчката, необходимото време за нейното изпълнение, а когато е приложимо – и гаранционната поддръжка. **(чл. 70, ал. 2-11, чл. 71 от ЗОП, § 2, т. 11 от ДР на ЗОП, чл. 33 от ППЗОП)**		.

	т. 9, т. 10 и т. 11 от Насоките/ т. 9.2., т. 9.3., т. 10 и т. 11 от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата **Насочващи източници на информация:** методика за определяне на комплексната оценка на офертите, както и останалата част от документацията за поръчката, която е свързана с описаните в методиката указания. Анализирайте методиката за определяне на комплексната оценка на офертите и свързаните части на документацията. Проверете: - дали показателите за оценка са свързани с предмета на обществената поръчка; - дали видът на показателите за оценка попада в хипотезите на чл. 70, ал. 4 от ЗОП и чл. 71, ал. 1 от ЗОП; - дали определените показатели не попадат в обхвата на забраните по чл. 70, ал. 9 и ал. 10 от ЗОП, чл. 33 от ППЗОП; - дали начинът за присъждане на оценките отговаря на чл. 70, ал. 7 и чл. 71, ал. 2 и сл. от ЗОП; - дали са спазени всички останали правила по чл. 70 и чл. 71 от ЗОП и др.; - дали методиката за оценка съдържа достатъчно указания за присъждане на точките по всеки показател - когато показателят за оценка е свързан със срок (включително гаранционна поддръжка), дали възложителят е определил минимални и/или максимални граници, при отчетени сложност на поръчката, необходимо време за нейното изпълнение и изисквания на приложимите нормативни актове.		
36	**При поръчки, възложени при използване на специфични техники и инструменти за възлагане (рамкови споразумения, динамични системи за покупки, електронни търгове, електронни каталози централизирано възлагане):** **Ако е извършено нарушение на процедурите по глава 10 от ЗОП, нарушението имало ли е разубеждаващ ефект за потенциалните участници?** **(чл. 2 от ЗОП и глава 10 от ЗОП)** **т. 8 от Насоките/ т. 8 от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата** **Насочващи източници на информация:** в зависимост от приложените процедури по глава 10 от ЗОП. Анализирайте дали са извършени нарушения на процедурите по глава 10 от ЗОП и дали същите имат разубеждаващ ефект.		
II. ОЦЕНКА НА ОФЕРТИТЕ			
II. 1 Получаване и регистриране на офертите			
37	**При поканени повече от едно лица:** **Регистрирани ли са всички разгледани и оценени оферти (за поръчки, открити до 01.01.2020/ 14.06.2020 г.)?** **Подадени ли са всички разгледани оферти чрез електронната платформа и при спазване изискванията на възложителя (за поръчки, открити след 01.01.2020/ 14.06.2020 г.)?** Всички получени оферти трябва да са регистрирани в деловодната система и/или регистър на участниците (за поръките, открити до 01.01.2020/ 14.06.2020 г.).		

	За поръчките, открити след тези дати, всички документи за участието в процедурата се подават чрез електронната платформа по чл. 39а, ал. 1 от ЗОП. **Внимание!!!** Съгласно чл. 39а, ал. 9 и ал. 10 от ЗОП са налични две изключения от изискването за използване на електронната платформа. При тях всички получени оферти и/или мостри и/или макети трябва да са регистрирани в регистър на участниците. Регистърът включва информация за подател на офертата, номер, дата и час на получаване, причините за връщане на офертата, когато е приложимо. **ВАЖНО!!!** Приложимият режим за възлагане е с оглед графика за използване на ЦАИС ЕОП. **(чл. 47 и чл. 48 от ППЗОП)** **(§131 от ПЗР на ЗИДЗОП)** **т. 16 от Насоките/ т. 16 от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата** **Насочващи източници на информация:** извлечение от деловодната система и/или регистър на участниците, списък по чл. 48, ал. 4 от ППЗОП (ако има такъв)/ информацията в електронната платформа и други документи. Сравнете дали разглежданите, оценените и класирани оферти съответстват на тези, които са регистрирани при възложителя/ в електронната платформа. Ако при получаване на офертите е съставен списък на чакащите пред мястото за получаване по чл. 48, ал. 4 от ППЗОП (за поръчки, открити до 01.01.2020/ 14.06.2020 г.), проверете дали регистрираните в крайния час за получаване оферти са на участници, които фигурират в списъка. Офертите на лица, които не фигурират в списъка/ електронната платформа и/или регистъра на получените документи, не следва да се приемат, отварят, разглеждат, оценяват и класират.		
II.2 Комисия за провеждане на процедурата			
38	**Декларирана ли е липсата на обстоятелствата по чл. 103, ал. 2 от ЗОП от всички членове на комисията след получаване списъка с участниците/ след узнаване на участниците (в сила от 01.04.2020 г.)?** Членовете на комисията за провеждане на процедурата са длъжни да подадат декларации за обстоятелствата по чл. 103, ал. 2 от ЗОП **след** получаване списъка с участниците/ **след узнаване на участниците (в сила от 01.04.2020 г.)**. **(чл. 103, ал. 2 от ЗОП)** **(§ 2, т. 21 от ДР на ЗОП)** **(чл. 51, ал. 8 от ППЗОП)** **т. 21 от Насоките/ т. 21 от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата** **Насочващи източници на информация:** прегледайте подписаните декларации и протокола за работата на комисията в съответната част. В случай, че не се съдържат в досието по поръчката, изискайте декларациите за липса на конфликт на интереси по повод проверяваната обществена поръчка, подписани от следните лица: • ръководителя на възлагащия орган или лицето, на което той е делегирал своите задължения; • членовете на управителния съвет на възложителя (ако е приложимо); • служителите/външните експерти, участващи в подготовката/изготвянето на документацията за поръчката;		

	• членовете на оценителната комисия и • експертите, които изпълняват каквато и да е задача, свързана с подготовката на документацията и/или оценката на офертите. Използвайте Указания към КЛ за проверка на обществена поръчка. Анализирайте: - броя на членовете на комисията, - датата на получаване на списъка с участниците, удостоверено с приемо-предавателен протокол/ данните в електронната платформа за получените оферти (за поръчки, открити след 01.01.2020/ 14.06.2020 г.), - броя на подадените декларации, - датата на подаване на декларациите, - съдържанието на декларациите. Направете допълнителни проверки на подадените декларации /съответно на лицата/ в официални регистри и други публични източници на информация (ИС АПИС, ТР и АРАХНЕ).		
II.3 Работа на комисията за провеждане на процедурата			
39	**Приложим за всички участници:** **Протоколът по чл. 54, ал. 7 от ППЗОП изпратен ли е на всички участници в процедурата:** **- по пощата или друга куриерска услуга, или друг подходящ начин (за поръчки, открити до 01.01.2020/ 14.06.2020 г.) или** **- чрез електронната платформа (за поръчки, открити след 01.01.2020/ 14.06.2020 г.)?** Този протокол се изпраща на всички участници в деня на публикуването му в профила на купувача. **ВАЖНО!!!** Приложимият режим за възлагане е съгласно графика за използване на ЦАИС ЕОП. **(§131 от ПЗР на ЗИДЗОП)** **(чл. 9к, чл. 19а, чл. 54, ал. 7-12 от ППЗОП)** **т. 16 от Насоките/ т. 16 от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата** **Насочващи източници на информация:** прегледайте писмата/ съобщенията от електронната платформа (за поръчки, открити след 01.01.2020/ 14.06.2020 г.), с които протоколът е изпратен на участниците, както и други документи, свързани с установяването на подлежащите на проверка факти, ако е необходимо. Анализирайте: **За поръчки, открити преди 01.01.2020/ 14.06.2020 г.** - датата и адресатите на писмата, с които протоколът е изпратен; - датата, на която протоколът е публикуван в профила на купувача. **За поръчки, открити след 01.01.2020/ 14.06.2020 г.** - датата и адресатите на съобщенията от електронната платформа, с които протоколът е изпратен; - датата, на която протоколът и съобщението са постъпили в потребителския профил на лицето, определено за контакт по поръчката. Удостоверява се от платформата чрез електронен времеви печат.		
40	**Проведени ли са преговори с поканените за договаряне участници в съответствие с изискванията на закона?**		

	Не всички процедури на договаряне без предварително обявление съдържат етап преговори. Чл. 65, ал. 1 от ППЗОП дава възможност на възложителите, когато сключват договори на основание чл. 79, ал. 1, т. 3, 4, 7 и 8 от ЗОП, да пристъпят към това след влизане в сила на решението за откриване на процедурата. Етап на преговори задължително има, когато процедурата е открита на основание чл. 79, ал. 1, т. 1, 2, 5, 6, 9 и 10 от ЗОП. Преговорите следва да са проведени на мястото и датата, посочени в поканата. Когато са поканени повече от един участник, поредността на провеждане на преговорите се определя от комисията чрез жребий, на който могат да присъстват представители на поканените участници. Комисията не оповестява постигнатите договорености с участник пред останалите участници освен с негово изрично съгласие. Комисията провежда преговорите с всеки от участниците по един и същ начин, включително като им се предоставя еднаква информация и се задават едни и същи въпроси. **(чл. 64, ал. 2, т. 4, чл. 65, чл. 67, ал. 1-4 от ППЗОП)** **Насочващи източници на информация:** прегледайте протоколите и доклада за работата на комисията. **т. 16 от Насоките/ т. 16 от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата** Анализирайте дали са съставени протоколи за проведените устни преговори с участниците за определяне клаузите на договора за всеки един кандидат и дали са спазени изискванията на ППЗОП при провеждане на преговорите.		
41	**При поканени повече от едно лица:** **Приложим за всички участници:** **В проверяваната процедура свързани лица подали ли са оферти като самостоятелни участници?** Свързани лица не могат да бъдат самостоятелни участници в една и съща процедура. Свързаността на участниците се разглежда **само в рамките на обособената позиция**, ако има такива – чл. 101, ал. 13 от ЗОП. **(чл. 101, ал. 11 и ал. 13, § 2, т. 45 от ДР на ЗОП)** **(§ 1, т. 13 и 14 от ДР на Закона за публичното предлагане на ценни книжа)** **т. 14 от Насоките/ т. 14 от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата** **Насочващи източници на информация:** прегледайте съответните документи (представяне на участника, др. документи, съдържащи идентифициращa информация за лицата) от офертата на определения за изпълнител участник, както и от офертите на другите участници, вкл. отстранените. Анализирайте протоколите за работата на комисията и решението за класиране на участниците и определяне на изпълнител, както и ЕЕДОП на всички участници. При необходимост направете справки в официални регистри и други публични източници на информация. Прегледайте офертата на участника, определен за изпълнител. Проверете дали същият се явява свързано лице по смисъла на § 2, т. 45 от ДР на ЗОП с възложителя и/или с другите самостоятелни участници в процедурата. Проверката за свързаност с възложителя следва да обхване и лицата, пряко ангажирани с подготовката на поръчката и членове на комисията за провеждане на процедурата.		
42	**При поканени повече от едно лица:** **Приложим за участника, определен за изпълнител:** **Представил ли е самостоятелна оферта подизпълнител на участника, определен за изпълнител?**		

	Ако изпълнителят е обединение, което не е регистрирано като физическо или юридическо лице, член в обединението: **- участвал ли е в друго обединение, подало оферта по същата процедура и същата обособена позиция, ако има такива, или** **- подал ли е самостоятелна оферта по същата процедура, включително същата обособена позиция, ако има такива?** Лице, което участва в обединение или е дало съгласие и фигурира като подизпълнител в офертата на друг участник, не може да представя самостоятелна оферта. В процедура за възлагане на обществена поръчка едно физическо или юридическо лице може да участва само в едно обединение. Изпълнението на забраната относно подаването на оферти от подизпълнители и членове на обединения се разглежда **в рамките на конкретната обособена позиция** – чл. 101, ал. 13 от ЗОП. **(чл. 101, ал. 8-10 и ал. 13 от ЗОП)** **т. 14 от Насоките/ т. 14 от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата** **Насочващи източници на информация:** прегледайте съответните документи от офертата на определения за изпълнител участник, както и от офертите на другите участници, вкл. Отстранените, официални регистри и други публични източници на информация. Прегледайте офертата на участника, определен за изпълнител. **Проверете:** **- дали изпълнителят е декларирал, че ще използва подизпълнител/и;** За всеки от подизпълнителите по отделно направете проверка дали е подал самостоятелна оферта по същата процедура, включително същата обособена позиция. **- дали участникът, определен за изпълнител, е обединение на физически и/или юридически лица.** Ако случаят е такъв, анализирайте: - кои са членовете в обединението; - за всеки член поотделно направете проверка дали е подал **самостоятелна оферта по същата процедура, включително същата обособена позиция**; - за всеки член поотделно направете проверка дали е участвал в **друго обединение**, което е подало оферта по същата процедура за възлагане на обществена поръчка, включително същата обособена позиция.		
43	**Приложим за участника, определен за изпълнител:** **Офертата на участника, определен за изпълнител, отговаря ли на изискванията на възложителя?** **Тази оферта съдържа ли всички изискуеми документи и по-специално:** **1. единен европейски документ за обществени поръчки (ЕЕДОП), изготвен в съответствие с чл. 67, ал. 1 от ЗОП и чл. 41-47 от ППЗОП;** **2. при участници обединения – копие на документа за създаване на обединение, ако е поискан от възложителя;** **3. документи за доказване на предприети мерки за надеждност, когато е приложимо (вж. чл. 56 от ЗОП и чл. 46 от ППЗОП);** **4. документи по чл. 60, чл. 62 и чл. 64 от ЗОП, ако са изискани такива в поканата за участие и ако е приложен чл. 67, ал. 5 от ЗОП след отваряне на офертите;**		

	5. документи, свързани с използване на капацитета на трети лица: - документи за поетите от третите лица задължения; - ЕЕДОП за посочените трети лица; - доказателства за съответствието с критериите за подбор на третите лица по чл. 65, ал. 2 и ал. 4 от ЗОП, ако е приложен чл. 67, ал. 5 от ЗОП; - други доказателства относно липсата на основания за отстраняване от процедурата, ако е приложен чл. 67, ал. 5 от ЗОП. **6. документи, свързани с ползването на подизпълнители** - информация за вида и дела на дейностите, възложени за изпълнение на подизпълнители; - доказателства за поетите от подизпълнителите задължения; - ЕЕДОП за подизпълнителите; - доказателства за критериите за подбор съобразно вида и дела от поръчката и - други доказателства относно липсата на основания за отстраняване от процедурата, ако е приложен чл. 67, ал. 5 от ЗОП. **7. техническо предложение за изпълнение на поръчката, съдържащо:** - документ за упълномощаване, когато подателят на офертата не е законният представител на участника *(за поръчки, открити до 01.03.2019 г.)*; - предложение за изпълнение на поръчката; - декларация за съгласие с клаузите на приложения проект на договор *(за поръчки, открити до 01.03.2019 г.)*; - декларация за срока на валидност на офертата *(за поръчки, открити до 01.03.2019 г.)*; - декларация, че при изготвяне на офертата са спазени задълженията, свързани с данъци и осигуровки, опазване на околната среда, закрила на заетостта и условията на труд, когато е приложимо; - мостри, макети, описание и/или снимки на стоките, които ще се доставят, когато е приложимо; - друга информация и/или документи, изискани от възложителя, когато това се налага от предмета на поръчката; **8. отделен запечатан непрозрачен плик с надпис „Предлагани ценови параметри“,** съдържащ ценовото предложение *(за поръчки, открити преди 01.01.2020/ 14.06.2020 г.)* ***или*** **криптирано ценово предложение, което обхваща цена на придобиване и всички други предложения и показатели с парично изражение** *(за поръчки, открити след 01.01.2020/ 14.06.2020 г.)*. **Внимание!** Съгласно чл. 9л, ал. 1 от ППЗОП ценовото предложение не се криптира отделно от офертата на участника *(за поръчки, открити след 01.01.2020/ 14.06.2020 г.)*. **9. опис на представените документи** – при подаване на офертата на хартиен носител. **Внимание** !!! За поръчки, открити след 01.01.2020/ 14.06.2020 г. и по които офертите са подадени изцяло чрез електронната платформа, не се изисква опис на представените документи. Съгласно чл. 39а, ал. 9 и ал. 10 от ЗОП са налични две изключения за подаване на оферта и/или части от нея извън електронната платформа. При тях офертата се подава в запечатана непрозрачна опаковка, а ценовото предложение се подава в отделен непрозрачен плик с надпис „Предлагани ценови параметри“. **ВАЖНО!!!** Приложимият режим за възлагане е съгласно графика за използване на ЦАИС ЕОП. **(§131 от ПЗР на ЗИДЗОП)**		

	(чл. 39а, ал. 9 и 10 от ЗОП) **(чл. 67, ал. 1, ал. 5 и ал. 6 от ЗОП)** **(чл. 65 и чл. 66, ал. 1 и ал. 2 от ЗОП)** **(чл. 9е, чл. 9л. чл. 35а, чл. 37, ал. 4, чл. 39 – чл. 46 и чл. 47 от ППЗОП)** ***Забележка:*** **Относно изискванията за лично състояние и критериите за подбор:** - Липсата на основанията за отстраняване и за съответствие с критериите за подбор се декларира с ЕЕДОП – чл. 67 от ЗОП във връзка с чл. 47, ал. 4 от ППЗОП. **При наличие на съответствие между информацията в ЕЕДОП с изискванията на възложителя за лично състояние и критериите за подбор, възложителят може да допусне участника до оценка и класиране!** **Възложителят може да изисква от участниците (в това число и от избрания изпълнител) по всяко време да представят всички** или **част от документите,** чрез които се доказва информацията, посочена в ЕЕДОП, когато това е необходимо за законосъобразното провеждане на процедурата. **Не е задължително представянето на документи, удостоверяващи критериите за подбор от всички участници,** а само от избрания изпълнител и то **при подписване** на договора за обществена поръчка (освен ако възложителят не е изискал изрично съответните документи при подбора на офертите). ***Специфики при представяне на ЕЕДОП:*** - при **участници обединения, които не са регистрирани като юридически лица** - 1. ЕЕДОП за всеки от участниците в обединението и 2. за обединението при необходимост от деклариране на обстоятелствата, относими към обединението – например за обстоятелствата по чл. 54, ал. 1, т. 3 - 6 и чл. 55, ал. 1, т. 1 - 4 от ЗОП, както и тези, свързани с критериите за подбор (в сила от 01.03.2019)-; - при **участие на подизпълнители** – ЕЕДОП за всеки от посочените подизпълнители; - при **ангажиране на капацитета на трети лица** – ЕЕДОП за всяко от тези трети лица. **Относно декларирането на обстоятелствата по чл. 54, ал. 1, т. 1, 2 и 7 и чл. 55, ал. 1, т. 5 от ЗОП в ЕЕДОП:** - цитираните обстоятелства се отнасят до лицата, които представляват участника съгласно чл. 40 от ППЗОП; - когато обстоятелствата се отнасят до повече от едно лице, всички лица подписват един и същ ЕЕДОП; - когато е налице необходимост от защита на личните данни или при различие в обстоятелствата, свързани с личното състояние, информацията относно изискванията по чл. 54, ал. 1, т. 1, 2 и 7 и чл. 55, ал. 1, т. 5 от ЗОП се попълва в отделен ЕЕДОП за всяко лице или за някои от лицата. В този случай, когато е подаден повече от един ЕЕДОП, обстоятелствата, свързани с критериите за подбор, се съдържат само в ЕЕДОП, подписан от лице, което може самостоятелно да представлява съответния стопански субект. **Внимание!!!** Съгласно изменения в чл. 54, ал. 2 и ал. 3 от ЗОП и чл. 41, ал. 1 от ППЗОП (в сила от 01.03.2019 г.), когато: - лицата по чл. 54, ал. 2 и 3 от ЗОП са повече от едно и за тях няма различие по отношение на обстоятелствата по чл. 54, ал. 1, т. 1, 2 и 7 и чл. 55, ал. 1, т. 5 от ЗОП, ЕЕДОП може да се подпише само от едно от тези лица, в случай че подписващият разполага с информация за достоверността на декларираните обстоятелства по отношение на останалите задължени лица;		

	- участникът, или юридическо лице в състава на негов контролен или управителен орган се представлява от физическо лице по пълномощие, основанията по чл. 54, ал. 1, т. 1, 2 и 7 от ЗОП се отнасят и за това физическо лице. **т. 8, т. 14, т. 15, т. 16, т. 17 и т. 18 от Насоките/ т. 8, т. 14, т. 15, т. 16, т. 17 и т. 18 от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата** **Насочващи източници на информация: прегледайте всички документи от офертата на участника, определен за изпълнител.** **Използвайте Таблица № 4.** Прегледайте цялата оферта на участника, определен за изпълнител, и преценете дали отговаря на ВСИЧКИ ИЗИСКВАНИЯ НА ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ, както относно личното състояние и критериите за подбор на участниците, така и относно техническото и ценово предложение за изпълнение на поръчката. Проверката включва още и дали участникът е декларирал обстоятелствата по чл. 54 и чл. 55 от ЗОП от всички задължени лица. В случай, че установите липсващи документи, анализирайте и посочете дали са описани като такива в съответния протокол за работата на комисията. Преценете дали установените отклонения представляват основание за отстраняване на участника. Ако поръчката е с обособени позиции, проверката се прави за всеки участник, определен за изпълнител, по всяка обособена позиция, попаднала в проверката. **ВАЖНО!!!** **Анализирайте дали участникът, определен за изпълнител, е декриптирал офертата си (за поръчки, възложени чрез електронната платформа и открити след 01.01.2020/ 14.06.2020 г.) както следва:** - за получената оферта и свързаните с нея ЕЕДОП, техническо и ценово предложения и др. документи – от изтичането на срока за получаване оферти до обявените дата и час за тяхното отваряне. За целта проверете и сравнете датите на отваряне на офертите с датите и времевите печати от електронната платформа, удостоверяващи извършените в нея действия, направените съобщения и водената кореспонденция в платформата и др. При наличие на отклонение анализирайте дали има спирания и прекъсвания на платформата, евентуална промяна на сроковете и др. **ВНИМАНИЕ!** ДА СЕ АНАЛИЗИРА ДАЛИ УЧАСТНИКЪТ, ОПРЕДЕЛЕН ЗА ИЗПЪЛНИТЕЛ, Е ТРЕТИРАН ПО-БЛАГОПРИЯТНО ОТ ОТСТРАНЕНИТЕ УЧАСТНИЦИ. За целта проверете **специално** дали участникът, определен за изпълнител, отговаря на изискванията, които са посочени като причини за отстраняване на участниците в процедурата/съответната обособена позиция.		
44	**Приложим за участника, определен за изпълнител:** **Участвалият в пазарните консултации и/или в подготовката на процедурата изпълнител доказал ли е липсата на неравнопоставеност по чл. 44, ал. 5 от ЗОП?** **(чл. 44, ал. 5 и чл. 54, ал. 1, т. 4 от ЗОП)** **т. 18 от Насоките/ т. 18 от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата** **Насочващи източници на информация:** прегледайте всички документи от офертата на участника, определен за изпълнител, както и документите във връзка с подготовката на процедурата (пазарни проучвания, пазарни консултации и документация за поръчка).		

	ВАЖНО! Ново!!! За да потвърдите изпълнението на чл. 44, ал. 5 от ЗОП, проверете: - дали са правени пазарни проучвания и/или пазарни консултации; - дали при подготовката на процедурата (включително документацията) са участвали външни лица; - ако са правени пазарни консултации и/или в подготовката са участвали външни лица, проверете дали изпълнителят е участвал в тях; - ако ДА, проверете дали в офертата му се съдържат доказателства, че принципът за равнопоставеност не е нарушен. Ако изпълнителят не е участвал в пазарните консултации/подготовката на процедурата, проверката по четвъртия булет не се извършва и се отбелязва отговор на въпроса НП. Ако не са налице доказателства за липса на нарушение на принципа за равнопоставеност, участникът подлежи на отстраняване, т.е. участникът не отговаря на условието по чл. 54, ал. 1, т. 4 от ЗОП. Доказателствата следва да са част от офертата, представена от участника. В този случай се формулира констатация за нередност по **т. 18 от Насоките/ т. 18 от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата.**		
45	**При поканени повече от едно лица:** **Приложим за участника, определен за изпълнител:** **Комисията изискала ли е обосновка от участника, определен за изпълнител, ако предложенията, постигнати в резултат на преговорите, свързани с цена и/или разходи, са с 20 % по-благоприятни от средната стойност на съответните предложения в останалите допуснати до оценка оферти?** **Писмената обосновка представена ли е в 5-дневен срок от получаването на искането за обосновка?** **Писмената обосновка свързана ли е с обстоятелствата, визирани в чл. 72, ал. 2, т. 1-5 от ЗОП?** Обосновката се оценява по отношение на нейната пълнота и обективност относно обстоятелствата по чл. 72, ал. 2 от ЗОП, на които се позовава участникът. Комисията при необходимост може да изисква уточняваща информация. Съгласно чл. 72, ал. 3 от ЗОП участникът следва да представи доказателства за посочените в обосновката данни. Обосновката се отхвърля и участникът се отстранява, ако обосновката не е свързана с някоя от хипотезите по чл. 72, ал. 2 от ЗОП и/или когато представените доказателства **не са достатъчни, за да обосноват предложената цена или разходи**. Срокът по чл. 72, ал. 1 от ЗОП е 5 **календарни** дни. **(чл. 72 от ЗОП)** **(чл. 67, ал. 5 от ППЗОП, отм. в сила от 01.03.2019 г.), съответно чл. 72, ал. 6 от ЗОП, в сила от 01.03.2019 г.)** **т. 14 от Насоките/ т. 14 от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата** **Насочващи източници на информация:** прегледайте предложенията на участниците, които са допуснати до оценяване, протокола за работата на комисията, получените обосновки и доказателства. Анализирайте: - дали предложенията, свързани с цената и/или разходите, от офертата на **УЧАСТНИКА, ОПРЕДЕЛЕН ЗА ИЗПЪЛНИТЕЛ**, са с 20 % по-ниски от средната стойност на съответните предложения на останалите допуснати до оценяване оферти (последните не могат да бъдат по-малко от две);		

	- спазен ли е срокът за представяне на писмената обосновка (вж. датата на получаване на искането и датата на постъпване на писмената обосновка); - дали писмената обосновка се отнася до обстоятелства по чл. 72, ал. 2, т. 1-5 от ЗОП; - дали са представени достатъчно доказателства за предложената цена и/или разходи.		
46	**При поканени повече от едно лица:** **Приложим за класираните участници, при поканени повече от едно лица:** **Комисията приложила ли е точно и обективно методиката за оценка на офертите, включително правилно ли са изчислени оценките?** Комисията разглежда допуснатите оферти и ги оценява (във варианта им след преговорите) в съответствие с предварително обявените условия. Комисията прилага методиката за определяне на комплексната оценка на офертите по отношение на **всички допуснати до оценка оферти, без да я променя.** **(чл. 109, т. 2 от ЗОП)** **(чл. 56, ал. 2 и ал. 3, чл. 58 от ППЗОП)** **т. 15, т. 16 и т. 17 от Насоките/т. 15, т. 16 и т. 17 от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата** **Насочващи източници на информация:** прегледайте подлежащите на оценка документи от офертите на допуснатите до оценяване участници, както и протокола за работата на комисията. Анализирайте дали методиката за определяне на комплексната оценка на офертите е приложена точно и обективно по отношение на КЛАСИРАНИТЕ оферти във варианта им след проведените преговори. Това означава одиторът да прегледа съответните технически и ценови предложения на класираните участници и да прецени дали присъдените от комисията точки по съответния показател отговарят на съответните изисквания от методиката за оценка. След това одиторът пресмята оценките съгласно методиката за оценка на офертите и прилага създадения **работен документ**.		
47	**Приложим за отстранените участници, ако има такива:** **При прегледа на документите по чл. 39, ал. 2 от ППЗОП правилно ли са установени всички липсващи документи и/или несъответствия с изискванията към личното състояние на участниците, критериите за подбор и/или с други изисквания на възложителя (вкл. фактически грешки) на отстранените във връзка с тези документи участници?** При прегледа на документите по чл. 39, ал. 2 от ППЗОП, комисията е длъжна да установи всички липсващи документи и несъответствия с изискванията на възложителя към личното състояние на участниците и критериите за подбор. Съгласно ППЗОП, когато комисията е установила липса на документи и/или несъответствие с критериите за подбор и личното състояние на участниците, участникът може **по собствена преценка** в съответствие с изискванията на възложителя, посочени в поканата за участие или решението за откриване на процедурата, да замени представени документи или да представи нови документи и информация, с които смята, че ще удовлетвори поставените от възложителя условия. **ВАЖНО!** Комисията **няма право** да определя документите, които участникът следва да представи. Тя само установява нередовността в документите, посочва ги в протокола по чл. 54, ал. 7 от ППЗОП и уведомява за това участниците.		

	ВАЖНО! Допълнително предоставената информация може да обхваща и факти и обстоятелства, които са настъпили след крайния срок за получаване на оферти. **(чл. 104, ал. 4 и 5 от ЗОП)** **(чл. 54, ал. 7-13 от ППЗОП)** **т. 14 и т. 16 от Насоките/ т. 14 и т. 16 от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата** **Насочващи източници на информация:** прегледайте протокола за работата на комисията и офертите на отстранените участници в частта относно личното състояние и критериите за подбор и допълнително представените документи. Анализът се прави за всеки отстранен участник поотделно с цел да се потвърди законосъобразността на действията на комисията и по-специално, че същата не е ограничила правото на участника да отстрани нередовността. Анализирайте: - дали има ОТСТРАНЕНИ участници във връзка с нередовности на документите, отнасящи се до личното състояние на участниците и критериите за подбор или други документи, които не са свързани с направените технически и ценови предложения за изпълнение на поръчката; - ако да, установете дали отклоненията, посочени като причина за отстраняване на участника, са установени и посочени в протокола по чл. 54, ал. 7 от ППЗОП; - дали комисията е предоставила възможност за отстраняване на нередовността; - дали комисията е ограничила правото на участника да прецени по какъв начин да отстрани нередовността.		
48	**<u>Приложим за отстранените участници, ако има такива:</u>** **Отстранените участници и оферти действително ли не отговарят на обявените от възложителя условия?** **Поискана ли е обосновка от отстранения участник, ако е отстранен на основание необичайно благоприятна оферта?** **Действително ли не отговарят на изискванията на чл. 72, ал. 2 от ЗОП представените от отстранените участници обосновки?** **Изискванията, във връзка с които са отстранени участниците, имат ли ограничителен характер?** Основанията за отстраняване на участниците са уредени в чл. 54, чл. 55 и чл. 107 от ЗОП. Участникът се отстранява, ако не отговаря на изискванията на чл. 54 и 55 от ЗОП, и/или не отговаря на критериите за подбор и/или други изисквания на възложителя. На отстраняване подлежат оферти, които не отговарят на изискванията на възложителя, т.е. не съдържат предложения по всички параметри от техническите спецификации. **Внимание!** В чл. 55 от ЗОП са посочени т.нар. „основания за незадължително отстраняване“. Възложителят преценява дали да използва някои от тези основания като основания за отстраняване в конкретната процедура. Възложителят посочва избраните основания в поканата за участие в преговори. След това същите стават задължителни за прилагане в процедурата. Конкретните основания за отстраняване, в допълнение към изискванията на чл. 54 и чл. 55 от ЗОП, са:		

	- участник, който не отговаря на поставените критерии за подбор или не изпълни друго условие, посочено в поканата за участие в преговори; - участник, който е представил оферта, която не отговаря на: предварително обявените условия на поръчката; правила и изисквания, свързани с опазване на околната среда, социалното и трудовото право, приложими колективни споразумения и/или разпоредби на международното екологично, социално и трудово право, които са изброени в приложение № 10 към ЗОП; - участник, който не е представил в срок обосновката за предложено по-благоприятно предложение или чиято оферта не е приета съгласно чл. 72, ал. 3–5 от ЗОП; - участници, които са свързани лица; - участник, подал оферта, която не отговаря на условията за представяне, включително за форма, начин, срок и валидност (нова, в сила от 01.03.2019 г., посл. изм. в сила от 01.01.2020 г.). В тази хипотеза попадат и случаите, в които участникът не е декриптирал офертата си с уникален ключ, генериран в интернет браузър на потребителя в периода от изтичането на срока за получаване на оферти до обявените дата и час за тяхното отваряне (декриптирането се отнася за поръчки, открити след 01.01.2020/ 14.06.2020 г.); - лице, което е нарушило забрана по чл. 101, ал. 9 или 10 от ЗОП, в случай на участие на обединение и/или подизпълнител (изм. в сила от 01.01.2020 г.). **Внимание!!!** Последните две основания за отстраняване въпреки, че не са били изрично регламентирани в чл. 107 от ЗОП, са били основание за отстраняване и преди промените в закона. За всеки конкретен случай следва да се отчете дали допълнените основания за отстраняване са относими и по какъв начин към проверяваната поръчка. **(чл. 54, чл. 55 от ЗОП)** **(чл. 72 от ЗОП)** **(чл. 101, ал. , ал. 5, ал. 9, ал. 10 и ал. 11 от ЗОП)** **(чл. 107 от ЗОП)** **(чл. 35а и чл. 39, ал. 2-5 от ППЗОП)** **(чл. 9к, чл. 9л, ал. 5 и чл. 39а от ППЗОП - за поръчки открити след 01.01.2020/ 14.06.2020 г.)** **(§131 от ПЗР на ЗИДЗОП)** **т. 14, т. 15, т. 16, т. 17 и т. 20 от Насоките/ т. 14, т. 15, т. 16, т. 17 и т. 20 от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата** **Насочващи източници на информация:** прегледайте съответните документи от офертите на отстранените участници, протоколите за работата на комисията и решението за класиране на участниците и определяне на изпълнител. За всеки участник поотделно анализирайте дали са налице основанията за отстраняване от протокола за работата на комисията, т.е. дали действително отстраненият участник не е представил някой от изискуемите документи и/или не отговаря на изискванията на възложителя. За целта е необходимо да се прегледат офертите на отстранените участници в частта, относима към основанието за отстраняването. Прегледът включва:		

	1) идентифициране на условието, което е посочено като причина за отстраняване на участника – от ЗОП, ППЗОП и от документацията за поръчката, включително поканата за участие в преговори. Важно е да се установи действителното съдържание на причините за отстраняване; 2) установяване съдържанието на офертата в частта, която не отговаря на изискванията на възложителя. **ВНИМАНИЕ**!!! **<u>За поръчки, открити след 01.01.2020/ 14.06.2020 г. и възложени чрез електронната платформа</u>** Законодателят задължава възложителите да използват прилагането на електронната платформа при възлагането на обществените поръчки. Всеки участник следва да подаде офертата си чрез електронната платформа и да декриптира документите от офертата си чрез представяне на генериран ключ. Декриптирането се извърша еднократно преди отварянето на офертата В случай на неизпълнение на едно от двете задължения, участникът се отстранява от участие на основание чл. 107, т. 5 от ЗОП. **ВАЖНО!** Ако в резултат на проверката, установите, че изискването, във връзка с което участникът е отстранен, е дискриминационно/ ограничително/незаконосъобразно, моля документирайте резултатите от проверката във въпрос № 33. Отстраняването на дискриминационно/ограничително/незаконосъобразно изискване ВИНАГИ е основателно, ако участникът/офертата му не съответства на това изискване. Същото подлежи на прилагане в рамките на процедурата.		
II.4 Решение за класиране и определяне на изпълнител			
49	**Възложителят определил ли е за изпълнител на обществената поръчка участника, класиран на първо място или второ място, ако е приложимо?** Възложителят е длъжен да определи за изпълнител участника, класиран на първо място от комисията. **(чл. 109 от ЗОП)** **(чл. 60 от ППЗОП)** **т. 14, т. 15 и т. 16 от Насоките/т. 14, т. 15 и т. 16 от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата** **Насочващи източници на информация:** прегледайте решението за определяне на изпълнител и доклада и протоколите от работата на комисията.		
50	**Решението за определяне на изпълнител изпратено ли е на всички участници в 3-дневен срок от издаването му:** **- чрез способите по чл. 43, ал. 2 от ЗОП, отм. (за поръчки, открити преди 01.01.2020/ 14.06.2020 г.) или** **- чрез съобщение на техните потребителски профили в електронната платформа (за поръчки, открити след 01.01.2020/ 14.06.2020 г. и възложени чрез електронната платформа)?** **Решението за определяне на изпълнител публикувано ли е в профила на купувача в деня на изпращането му до участниците?** Възложителят изпраща на участниците решението за определяне на изпълнител в тридневен срок от издаването му. Възложителят публикува в профила на купувача това решение в деня на изпращането му до участниците. **За поръчки, открити преди 01.01.2020/ 14.06.2020 г.:**		

	В закона са предвидени три възможности за изпращане на решението за определяне на изпълнител, като избраният начин трябва да позволява удостоверяване на датата на получаването му (за поръчки, открити преди 01.01.2020/ 14.06.2020 г.). Ако решението не е получено по някой от предвидените в ЗОП начини, възложителят публикува съобщение до съответния участник/ци в профила на купувача. Решението се смята за връчено от датата на публикуване на съобщението. **За поръчки, открити след 01.01.2020/ 14.06.2020 г.:** Решението се смята за връчено от постъпване на съобщението на потребителския профил, което се удостоверява от платформата чрез електронен времеви печат. Без значение е дали участникът е отворил и прегледал съобщението и прикаченото към него решение за определяне на изпълнител. **ВАЖНО!!!** Приложимият режим за възлагане е съгласно графика за използване на ЦАИС ЕОП. **(§131 от ПЗР на ЗИДЗОП)**. **(чл. 42, ал. 2 и чл. 43 от ЗОП, отм. в сила от 01.11.2019 г.)** **(чл. 22, ал. 10 от ЗОП)** **(чл. 19а от ППЗОП, в сила от 01.04.2020 г.)** **(чл. 24, ал. 1, т. 2 и т. 5 от ППЗОП, отменен в сила от 01.04.2020 г.)** **т. 16 от Насоките/ т. 16 от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата** **Насочващи източници на информация:** прегледайте писма/ съобщения чрез платформата, факсове и/или имейли, с които възложителят е изпратил решението за класиране на участниците или други документи, от които могат да се установят подлежащите на проверка факти, както и информацията, публикувана на профила на купувача. Анализирайте: - датата на решението за определяне на изпълнител; - датата на изпращане на придружителното писмо, факс или имейл, с които е изпратено решението (за всеки участник поотделно) или - датата на получаване на решението на ръка (за всеки участник по отделно); - датата на изпращане на електронното съобщение и генерирания времеви печат (за поръчки, открити след 01.01.2020/ 14.06.2020 г. и възложени чрез електронната платформа); - датата на публикуване на решението в профила на купувача.		
II.5 Рамково споразумение			
51	**<u>За рамкови споразумения, в които са определени всички условия за изпълнение на поръчката:</u>** **Рамковото споразумение съответства ли на проекта от документацията за поръчката и на предложенията на потенциалния изпълнител/ потенциалните изпълнители, въз основа на които са определени за такива?** **Спазени ли са предварително определените условия за определяне на изпълнител по всеки конкретен договор?** Възложителят е длъжен да сключи рамково споразумение, което по съдържание отговаря: - на заложените в документацията за поръчката условия, както и - на предложенията на участниците, определени за потенциални изпълнители.		

	В случай, че рамковото споразумение е сключено с повече от един изпълнител, в него трябва да са определени условията, въз основа на които ще бъде определен изпълнителят по всеки конкретен договор. **(чл. 2, ал. 1, т. 1 от ЗОП)** **(чл. 82, ал. 1 от ЗОП)** **т. 8, т. 17 от Насоките/ т. 8, т. 17 от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата** **Насочващи източници на информация:** прегледайте документацията за поръчката и по-специално съдържащия се в нея проект на рамково споразумение, както и офертата на участниците, определени за потенциални изпълнители. Анализирайте дали е налице съответствие между условията от сключеното рамково споразумение и това от документацията за поръчката и предложенията на участниците, определени за потенциални изпълнители.		
52	**<u>За рамкови споразумения, в които не са определени всички условия за изпълнение на поръчката:</u>** **Ако рамковото споразумение е сключено с едно лице, възложителят писмено изискал ли е това лице да допълни своята оферта?** **Ако рамковото споразумение е сключено с повече от едно лице, проведен ли е вътрешен конкурентен избор?** **Внимание!** Възложителят **може** да проведе вътрешен конкурентен избор и когато е сключил рамково споразумение с повече от едно лице, **в което са определени всички условия**, само ако го е предвидил в документацията за обществената поръчка. В такъв случай възложителят е длъжен да посочи в документацията обективни критерии, въз основа на които ще проведе вътрешен конкурентен избор или директно ще приложи условията по рамковото споразумение, както и кои от договорените показатели ще бъдат обект на вътрешен конкурентен избор. **(чл. 82, ал. 2, 3, 7 и 8 от ЗОП)** **т. 8, т. 16 и т. 17 от Насоките/т. 8, т. 16 и т. 17 от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата** **Насочващи източници на информация:** прегледайте поканата за участие, документацията и писмената кореспонденция между възложителя и потенциалния изпълнител/ потенциалните изпълнители. Анализирайте условията в поканата за участие и документацията за поръчката. Ако възложителят е провел вътрешен конкурентен избор, проверете изискванията, въз основа на които е направен подборът и съответстват ли на първоначално обявените условия, за да се установи дали е нарушен чл. 82, ал. 2, 3, 7 и 8 от ЗОП.		
53	**В случай на вътрешен конкурентен избор същият проведен ли е законосъобразно, а именно:** - **отправена ли е писмена покана до всички лица по рамковото споразумение;** - **определен ли е подходящ срок за получаване на офертите - минимум 10/ 7 дни (чл. 78 от ППЗОП);** - **членовете на комисията декларирали ли са липсата на пречки за участие в работата й по чл. 103, ал. 2 от ЗОП и чл. 51 от ППЗОП;** - **критерият за провеждане на вътрешен конкурентен избор съдържа ли се в поканата за участие в преговори, в документацията за обществена поръчка и в рамковото споразумение,**		

	а когато е приложимо – и показателите, и методиката за определяне на комплексната оценка на офертите; - **определен ли е изпълнител на обществената поръчка въз основа на определения критерий за възлагане на поръчката?** **Внимание!** За провеждане на вътрешния конкурентен избор възложителят може да приложи показателите и методиката, използвани за сключване на рамковото споразумение, да ги прецизира, когато е необходимо, или да включи нови показатели и методика, когато това е подходящо. За определяне на клаузите от договора за обществена поръчка възложителят спазва определения в чл. 82 от ЗОП ред. **(чл. 82, ал. 1, ал. 4-6 от ЗОП)** **(чл. 78 от ППЗОП)** **(чл. 103, ал. 2 от ЗОП и чл. 51 от ППЗОП)** **т. 8, т. 16 и т. 17 от Насоките/т. 8, т. 16 и т. 17 от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата** **Насочващи източници на информация:** прегледайте документацията за поръчката, кореспонденцията на възложителя относно сключването на конкретния договор – писма с покани, подадени оферти и т.н. Анализирайте: - дали е отправена писмена покана до всички лица, с които е сключено рамковото споразумение – № и дата на писмото, както и адресати; - дали срокът за подаване на офертите е по-кратък от 10/7 дни; - дали членовете на комисията са декларирали липса на пречки за участие в работата й; - дали критерият за конкурентен избор е посочен в поканата за участие, в документацията за обществена поръчка и в рамковото споразумение; - дали класирането съответства на определените критерии за конкурентен избор/ методика за оценка – за целта е необходимо да повторите оценяването на получените оферти.		
II.6 Договор за обществена поръчка			
54	**Приложим и за договори за обществена поръчка, сключени в резултат на рамково споразумение:** **Договорът за обществена поръчка сключен ли е:** - **след изтичането на 14 дни от уведомяването на заинтересованите участници за решението за определяне на изпълнител и** - **след влизане в сила на това решение или влизането в сила на определението, с което е допуснато предварително изпълнение на това решение?** Възложителят може да сключи договор за обществена поръчка преди изтичането на срока по чл. 112, ал. 6 от ЗОП, когато определеният за изпълнител е единственият заинтересован участник, както и когато договорът се сключва въз основа на рамково споразумение с един участник. Възложителят може да сключи договор за обществена поръчка преди влизането в сила на всички решения по процедурата, когато е допуснато предварително изпълнение. **Внимание!** В случаите по чл. 65, ал. 1 от ППЗОП възложителят взема решение за откриване на процедурата и сключва договор за обществена поръчка след влизането в сила на решението за откриване на процедурата.		

	ВАЖНО!!! Приложимият режим за възлагане е съгласно графика за използване на ЦАИС ЕОП. **(§131 от ПЗР на ЗИДЗОП)** **(чл. 22, ал. 10 от ЗОП за поръчки, открити след 01.01.2020/ 14.06.2020 г.)** **(чл. 112, ал. 6, ал. 7 и ал. 8 от ЗОП)** **(чл. 9к, чл. 65, ал. 2 и чл. 68, ал. 1 от ППЗОП)** **т. 17 от Насоките/ т. 17 от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата** **Насочващи източници на информация:** прегледайте обратните разписки за писмата, изпратени факсове, имейли, с които е изпратено решението за определяне на изпълнител, съобщенията до участниците за резултатите от класирането в електронната платформа и времевите печати, удостоверяващи датата и часа на връчване на решението за определяне на изпълнител (за поръчки, открити след 01.01.2020/ 14.06.2020 г.), данни в профила на купувача, жалби и др., ако има такива, актове на КЗК и ВАС и договора за обществена поръчка. Анализирайте: - датите, на които е получено решението за определяне на изпълнител (това е начална дата за срока за обжалване); - датите, на които срокът за обжалване е изтекъл; - датата на сключения договор; - информация относно датата, на която решението/ определението за допуснато предварително изпълнение е влязло в сила.		
55	**<u>Приложим и за договори за обществена поръчка, сключени в резултат на рамково споразумение:</u>** **Преди сключване на договора за обществена поръчка участникът, определен за изпълнител:** **- представил ли е регистрация като юридическо лице на обединението, определено за изпълнител, ако е приложимо;** **- представил ли е документи за липсата на обстоятелствата по чл. 54, ал. 1 и чл. 55 ал. 1 от ЗОП;** **- представил ли е доказателства за съответствие с критериите за подбор;** **- представил ли е документ за внесена гаранция за изпълнение;** **- извършил ли е съответната регистрация, представил ли е документ или изпълнил ли е друго изискване, което е необходимо съгласно изискване на нормативен или административен акт и е поставено като условие от възложителя при откриване на процедурата?** **<u>Ред, в сила до 01.03.2019 г.:</u>** Съгласно чл. 58, ал. 6 от ЗОП (отм. в сила от 01.03.2019 г.) участникът, определен за изпълнител, не е длъжен да представя документи от съответните компетентни органи за удостоверяване липсата на обстоятелствата по чл. 54, ал. 1, т. 1, 3 и 6 от ЗОП и на посочените в поканата за участие или решението за откриване на процедурата обстоятелства по чл. 55, ал. 1, т. 1 от ЗОП, когато обстоятелствата в съответните документи са достъпни чрез публичен безплатен регистър или информацията или достъпът до нея се предоставя от компетентния орган на възложителя по служебен път. **<u>Ред, в сила от 01.03.2019 г.:</u>** Съгласно чл. 112, ал. 9 от ЗОП възложителят няма право да изисква документи: - които вече са му били предоставени или са били предоставени на възложителя, сключил рамковото споразумение и са актуални (актуалността е изискване, което се прилага от 01.01.2020 г.);		

	- до които има достъп по служебен път или чрез публичен регистър; - които могат да бъдат осигурени чрез пряк и безплатен достъп до националните бази данни на държавите членки и - когато се сключва договор въз основа на рамково споразумение без провеждане на вътрешен конкурентен избор (в сила от 01.01.2020 г.). Съгласно чл. 112, ал. 10 от ЗОП (в сила от 01.01.2020 г.) актуалността на представените в по-ранен етап от процедурата документи преди сключване на договора се декларира писмено от определения изпълнител. **Внимание!** Възложителят не сключва договор, когато класираният на първо място участник откаже да сключи договор или не изпълни някое от посочените условия. В този случай възложителят може да измени влязлото в сила решение в частта за определяне на изпълнител и с мотивирано решение да определи втория класиран участник за изпълнител. **Внимание!** В случаите по чл. 65, ал. 1 от ППЗОП при подписването на договора определеният за изпълнител представя освен документите по чл. 67, ал. 6 от ЗОП и декларация за липсата на обстоятелства по чл. 54, ал. 1, т. 7 от ЗОП. **ВАЖНО!!!** Приложимият режим за възлагане е съгласно графика за използване на ЦАИС ЕОП. **(§131 от ПЗР на ЗИДЗОП)** **(чл. 112, ал. 1-3, ал. 9 и ал. 10, чл. 112а, чл. 67, ал. 6 и чл. 58 от ЗОП)** **(чл. 65, ал. 2 и чл. 68, ал. 2 от ППЗОП)** **т. 17 и т. 14 от Насоките/ т. 17 и т. 14 от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата** **Насочващи източници на информация:** прегледайте удостоверенията от съответните компетентни органи, документите за доказване съответствието с критериите за подбор, документа за гаранция за изпълнение, поканата за участие, решението за откриване на процедурата, декларацията за актуалност на документите (когато е приложимо) и др. Анализирайте датата и издателя на следните документи: - удостоверение за регистрация като юридическо лице (приложимо, ако изпълнителят е обединение, което не е регистрирано като такова, и възложителят е формулирал и обосновал подобно изискване в поканата за участие и решението за откриване на процедурата); - свидетелства за съдимост на лицата по чл. 54, ал. 2 и чл. 55, ал. 3 от ЗОП (като се има предвид чл. 67, ал. 6 от ЗОП, чл. 39, ал. 2, т. 1 и чл. 40 и чл. 41 от ППЗОП); - удостоверение за актуално състояние, ако участникът не е представил ЕИК по чл. 23 от ЗТР; - удостоверение за липса на задължения към държавата/общината (като се има предвид чл. 87, ал. 10 от ДОПК и чл. 4, ал. 3 от ЗМДТ); - удостоверение от органите на Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“; - посочените в поканата за участие или решението за откриване на процедурата документи за доказване на критериите за подбор; - документ за гаранция за изпълнение – платежно нареждане, разписка, банкова гаранция или застраховка; проверете дали документът удостоверява изпълнението на цялото задължение;		

	- документ за гаранция, обезпечаваща авансово платените средства, ако е приложимо – платежно нареждане, разписка, банкова гаранция или застраховка; проверете дали документът удостоверява изпълнението на цялото задължение; - други регистрационни документи.		
56	**Приложим и за договори за обществена поръчка, сключени в резултат на рамково споразумение:** **Клаузите на договора за обществена поръчка съответстват ли на клаузите от проекта на договор от документацията за поръчката?** Възложителят е длъжен да сключи договора за обществена поръчка, без да изменя обявените при откриването й условията за възлагането й. **Внимание**! Промени се допускат **ПО ИЗКЛЮЧЕНИЕ,** когато са несъществени и са наложени от обстоятелства, настъпили по време или след провеждане на процедурата. Промените са съществени, когато са изпълнени едно или повече от следните обстоятелства: - изменението въвежда условия, които, ако са били част от процедурата за възлагане на обществена поръчка, (1) биха привлекли към участие допълнителни участници, (2) биха позволили допускането на други участници, различни от първоначално избраните, или (3) биха довели до приемане на оферта, различна от първоначално приетата; - изменението води до ползи за изпълнителя, които не са били известни на останалите участници в процедурата; - изменението засяга предмета или обема на договора за обществена поръчка или рамковото споразумение; - изпълнителят е заменен с нов извън случаите по чл. 116, ал. 1, т. 4 от ЗОП. **(чл. 2, ал. 1, т. 1, чл. 112, ал. 4, чл. 116, ал. 1, т. 4 и т. 5 и ал. 5 от ЗОП)** **т. 14, т. 15 и т. 17 от Насоките/ т. 14, т. 15 и т. 17 от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата** **Насочващи източници на информация:** прегледайте сключения договор за обществена поръчка и съдържащия се в документацията за поръчката проект на договор. Ако договорът се сключва въз основа на рамково споразумение, прегледайте и подписаното рамково споразумение. Сравнете подписания договор за обществена поръчка и проекта на договор от документацията за поръчката и установете дали са налице разлики между тях. В случай, че става въпрос за договор, сключен след рамково споразумение, прегледайте не само проекта на договор за обществена поръчка от документацията, но и сключеното рамково споразумение.		
57	**Приложим и за договори за обществена поръчка, сключени в резултат на рамково споразумение:** **Договорът за обществена поръчка съдържа ли всички предложения от офертата на участника, определен за изпълнител, включително постигнатите договорености в рамките на преговорите? (чл. 112, ал. 4 от ЗОП)** **т. 14, т. 15 и т. 17 от Насоките/ т. 14, т. 15 и т. 17 от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата** **Насочващи източници на информация:** прегледайте сключения договор за обществена поръчка и документите, съдържащи предложения, въз основа на които участникът е определен за изпълнител.		

	Сравнете подписания договор за обществена поръчка и съответните предложения от офертата на участника, определен за изпълнител, и установете дали са налице разлики между тях. Обърнете внимание на срока за изпълнение на договора; цената за изпълнение на поръчката; техническите спецификации, дейностите, предвидени за изпълнение от подизпълнителите (дали се запазват вид, дял и подизпълнител), предложенията, които подлежат на оценка.		
58	**<u>Приложим и за договори за обществена поръчка, сключени в резултат на рамково споразумение:</u>** **Изпратена ли е информация за сключения договор/рамково споразумение до АОП в срок от 30 дни от подписване на договора за обществена поръчка?** **(чл. 26, ал. 1 и ал. 4 от ЗОП)** **Насочващи източници на информация:** прегледайте писмата/документите, с които е изпратена информацията до АОП и сключения договор за обществена поръчка. Анализирайте датата на изпратената информация, както и датата на сключения договор.		
III. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДОГОВОРА ЗА ОБЩЕСТВЕНА ПОРЪЧКА			
59	**<u>Приложим и за договори за обществена поръчка, сключени в резултат на рамково споразумение:</u>** **Изпълнението на договора съответства ли на първоначално обявените условия и сключения договор за обществена поръчка?** **Изменението на договора, ако има такова, засяга ли разходите, включени в проверяваното искане за плащане?** **Налице ли са индикатори за конфликт на интереси на етап изпълнение на договора?**Възложителят няма право да изменя подписания договор за обществена поръчка, освен в изключителни случаи. Договорите могат да бъдат изменяни само при наличието на едно или повече от следните обстоятелства: - промените са предвидени в документацията за обществената поръчка и в договора чрез ясни, точни и недвусмислени указния, като предвидените изменения не трябва да водят до промяна в предмета на поръчката или на рамковото споразумение; - поради непредвидени обстоятелства е възникнала необходимост от извършване на допълнителни доставки, услуги или строителство, които не са включени в първоначалната обществена поръчка, в хипотезите на чл. 116, ал. 1, т. 2 от ЗОП; - поради обстоятелства, които при полагане на дължимата грижа възложителят не е могъл да предвиди, е възникнала необходимост от изменение, което не води до промяна на предмета на договора или рамковото споразумение; - се налага замяна на изпълнителя с нов изпълнител, в хипотезите на чл. 116, ал. 1, т. 4 от ЗОП; - се налагат изменения, които не са съществени; - изменението се налага поради непредвидени обстоятелства и не променя цялостния характер на поръчката или рамковото споразумение, в хипотезите на чл. 116, ал. 1, т. 6 от ЗОП. Съществени изменения на условия на договора ще са налице, ако: - изменението въвежда условия, които, ако са били част от процедурата за възлагане на обществена поръчка, биха привлекли към участие допълнителни участници, биха позволили допускането на други участници, различни от първоначално избраните, или биха довели до приемане на оферта, различна от първоначално приетата;		

	- изменението води до ползи за изпълнителя, които не са били известни на останалите участници в процедурата (изменението променя икономическия баланс на договора за поръчка или рамковото споразумение в полза на изпълнителя по начин, който не е бил предвиден в първоначалния договор за поръчка или рамково споразумение); - изменението засяга предмета или обема на договора за обществена поръчка или рамковото споразумение; - изпълнителят е заменен с нов извън случаите по чл. 116, ал. 1, т. 4 от ЗОП. В случаите на изменение на цената на договора по чл. 116, ал. 1, т. 2 и 3 от ЗОП, в резултат на инфлация, изменението се извършва съгласно Методиката за изменение на цената на договор за обществена поръчка в резултат на инфлация, приета с ПМС № 290 от 2022 г.. Конфликт на интереси може да възникне във връзка със замяна на избрания за изпълнител, замяна на експерти от екипа на изпълнителя, промяна в организационната структура, собствеността или членовете на управителните органи на избрания за изпълнител. **Важно!** „Непредвидени обстоятелства“ са обстоятелства, които са възникнали след сключването на договора, не са могли да бъдат предвидени при полагане на дължимата грижа, не са резултат от действие или бездействие на страните, но правят невъзможно изпълнението при договорените условия. **(чл. 116 от ЗОП и § 2, т. 27 от ДР на ЗОП, чл. 117а от ЗОП)** **Важно!** За проверката на изпълнението на СМР се използва „Работен документ за проверки на строителство“, като въпрос 11 от него се попълва от одитора, извършил проверка на място на обекта. **т. 21, т. 23 от Насоките/ т. 21, т. 23 от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата** **Насочващи източници на информация:** прегледайте сключения договор за обществена поръчка и документите, съставяни в хода на изпълнението му – анекси, протоколи за предаване и приемане, фактури, други документи, доказващи изпълнението на договора – заменителни таблици, информация за участващите при изпълнението на поръчката, експерти и др. В случай, че не се съдържат в досието по поръчката, изискайте декларации за липса на конфликт на интереси по повод проверяваната обществена поръчка за заменените лица! **Използвайте Указания към КЛ за проверка на обществена поръчка.** **Подход за изпълнение на проверките:** - ***Изпълнени към момента на проверката договори:*** - *обхват на проверката* – касае цялостното изпълнение на договора (неговата цена, предмет и срок). Целта е да се потвърди, че приетото от възложителя изпълнение на договора (по приемо-предавателни протоколи и други документи, доказващи изпълнението) съответства на първоначално обявените условия на възложителя и на договора за обществена поръчка, включително на всички предложения, въз основа на които участникът е определен за изпълнител. Одиторът проверява всички условия на възложителя, договора и офертата, които касаят изпълнението му – например, експерти за изпълнението на поръчката, предложения, въз основа на които участникът е избран за изпълнител (срок за гаранционно обслужване или др., размер неустойка, бонуси и др. в зависимост от показателите за оценка, определени от възложителя), условия за плащане по договора (с/без аванс, размер на аванса, гарантиране на аванса и		

	др.), условия за изпълнение на дейностите. При *договори с периодично неднократно изпълнение и комплексни договори* одиторът може да формира становището си за изпълнението на дейностите по договора, базирайки се на проверки относно дейностите, за които има включени разходи в проверяваното искане за плащане. - ***Изпълняващи се към момента на проверката договори:*** -- *обхват на проверката при договори с периодично неднократно изпълнение и при комплексни договори* (например договори за строителство/строителен надзор и др. и договори за доставки на самолетни билети, за организиране на обучения/ публични събития, за информация и публичност) - проверката се отнася до (1) дейностите, за които са направени разходите, попаднали в обхвата на нашата работа, като целта е да се установи дали са спазени всички условия на договора за изпълнението на конкретната дейност (цената на конкретната дейност, срок за изпълнение на конкретната дейност, други условия на възложителя, предложения за изпълнение на изпълнителя във връзка с тази дейност). (2) Относно цялостното изпълнение на договора е необходимо да се направи справка дали разплатените средства по договора надхвърлят неговата крайна стойност и дали срокът за изпълнение е изтекъл към момента на проверката въпреки, че изпълнението не е приключило. Сравнете подписания договор за обществена поръчка с документите по приемането на изпълнената работа. Проверете дали има подписани анекси. Изменението може да не е формализирано в документ и въпреки липсата на подписан анекс, същото да е налично, защото е предложено и прието изпълнение, различно от първоначално заложеното. Ако има изменения (с и без подписани анекси), анализирайте в какво се изразяват те и преценете дали са съществени. Анализирайте основанието за изменение на договора – например дали става въпрос за възникване на непредвидени обстоятелства. В случай, че възложителят се е позовал на някое от основанията по чл. 116, ал. 1-4 от ЗОП, проверете дали са налице доказателства, които обосновават настъпването на всички факти и обстоятелства, визирани в съответната правна норма. **ВНИМАНИЕ!** Следва да проверите дали е налице промяна в предложенията, въз основа на които участникът е определен за изпълнител, както и първоначално обявените условия на възложителя, като например критерии за подбор, условия за плащане и др. (включително тези за екип за изпълнение на поръчката, техническо оборудване и др.). Например: проверете дали договорът е изпълнен с първоначално предложените експерти или с равностойни такива, предложени/заменени съобразно първоначално предвидената процедура за замяна на експерти (ако такава е била предвидена). Обърнете внимание дали професионалната компетентност на участника е била показател за оценка. В този случай не е достатъчно заменените експерти да отговарят на минималните изисквания на възложителя, а следва да имат професионална квалификация и опит, равностойни на експертите, с които изпълнителят е спечелил поръчката. Проверете налице ли са съмнения за конфликт на интереси във връзка със заменените лица.		

	ВНИМАНИЕ! В случаите по чл. 116, ал. 1, т. 2 и 3 от ЗОП, ако се налага увеличение на цената, то не може да надхвърля с повече от 50 на сто стойността на основния договор или рамковото споразумение. Когато се правят последователни изменения, ограничението се прилага за общата стойност на измененията. Когато изменението на цената на договора е в резултат на инфлация, проверете дали е спазена Методиката за изменение на цената на договор за обществена поръчка в резултат на инфлация, приета с ПМС № 290 от 2022 г. **Във всички случаи на изменение на договора посочете дали изменението засяга одитираните разходи.** **При проверка на изпълнението на договор за строителство приложете Работен документ за проверки на строителство. Проверка на конфликт на интереси**: извършва се и по отношение на заменените лица, както по отношение на изпълнителя, така и по отношение на възложителя (членовете на управителния му орган, лицата, които приемат работата по договора и др.) в официални регистри и други публични източници на информация: ИС АПИС, ТР и АРАХНЕ.		
IV. ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗМАМИ, КОИТО ИМАТ ОТНОШЕНИЕ КЪМ ОБЩЕСТВЕНАТА ПОРЪЧКА („ЧЕРВЕНИ ФЛАГОВЕ“)			
60	**Налице ли са в проверяваната процедура индикатори за конфликт на интереси?** **Моля формирайте заключението си за проверяваната процедура, след като изпълните т. IV от указанията към настоящия контролен лист.**		
61	**Налице ли са в проверяваната процедурата индикатори за договаряне при офериране?** **Моля формирайте заключението си за проверяваната процедура, след като изпълните т. IV от указанията към настоящия контролен лист.**		
62	**Налице ли са в проверяваната процедурата индикатори за неоснователно възлагане на един изпълнител?** **Моля формирайте заключението си за проверяваната процедура, след като изпълните т. IV от указанията към настоящия контролен лист.**		

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Процедурата е проведена законосъобразно, като не установихме отклонения. <u>ИЛИ</u>

Установихме ..... броя отклонения, които не представляват нередност – Референция - Въпроси № ..... по-горе. <u>И/ИЛИ</u>

Установихме ..... броя отклонения, които представляват нередности – Референция - Въпроси № ..... по-горе.

При проверка на процедура на договаряне без предварително обявление по ЗОП за ..... /доставка, услуга или строителство/ с предмет „.....”, уникален номер ……. и сключен договор № ..... от… .....г. с изпълнител ..... на стойност ..... лв. без ДДС, ние установихме следните отклонения:

…

Внимание!!! Документирането на отклоненията се извършва съгласно указанията в раздел I от контролният лист!

Одитор, извършил проверката (дата, име):	
Одитор, извършил контрол на качеството (дата, име):	
Директор на дирекция СОД/Директор на дирекция МХПАОД (което е приложимо) (дата, име):	